№11-12 (2619-2620)
19/03/2021

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІРЖОЛШЫСЫ

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИК КАЗАХСТАНА

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГИСТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА
ИЗДАЕТСЯ С 12 МАЯ 1931 ГОДА

ҚЫМБАТТЫ ӘРІПТЕСТЕР!

Сіздерді көктемгі жылдың басы, күн мен түннің теңелер шағы – Наурыз мейрамымен шын жүректен құттықтаймын!

Біз осы мейрамды жаңа үмітпен, сағынышпен қарсы аламыз, өйткені Наурыз – жаңару мен жасампаздықтың бастауы, ырыс пен берекенің арқауы.

Наурыз әрбір теміржолшы отбасына ертеңгі күнге деген сенім әкелсін! Ал ортақ үйіміз – Қазақстан шаңырағының астында әрдайым тұрақтылық пен өркендеу болсын!

Өкінішке қарай, Наурызды екінші рет Covid-19 пандемиясы жағдайында атап өтуімізге тура келіп тұр. Алайда, мәжбүрлі шектеу шаралары тек сіздердің қауіпсіздіктеріңізге бағытталған.

Алдағы демалыс күндері жеке денсаулыққа назар аударып, санитарлық шараларды сақтауды сұраймын.

Өздеріңізді және жақындарыңызды қорғаңыздар!

Сауат МЫҢБАЕВ,
«ҚТЖ» ҰК» АҚ Басқарма төрағасы

ЦИФРЫ ГОВОРЯТ

ПО ИТОГАМ 2020 ГОДА ОБЪЕМ ПЕРЕВОЗОК ГРУЗОВ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫМ ТРАНСПОРТОМ ИЗ КАЗАХСТАНА В КНР ДОСТИГ

14 млн тонн

ДИАГНОСТИЧЕСКИМИ КОМПЛЕКСАМИ С МАЯ 2019 ГОДА ПО НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ ПРОДИАГНОСТИРОВАНО БОЛЕЕ

371 тыс. км

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ ПУТЕЙ

ЗА ЯНВАРЬ-ФЕВРАЛЬ 2021 г. ПРОДАНО

2184135

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ БИЛЕТОВ

Қазақстан машина жасаушылар одағының атынан «ҚТЖ» ҰК» АҚ басқарма төрағасы бірінші орынбасарының міндетін атқарушы Қанат Әлмағамбетов, бас инженер Батыр Котырев және «Қазкөліккәсіп» ҚБ төрағасының орынбасары Бақытжан Қуанышев «Құрметті машина жасаушы» төсбелгісіне ие болды.

«ҚҰРМЕТТІ МАШИНА ЖАСАУШЫ» төсбелгісімен марапатталды

Райхан РАХМЕТОВА,
Нұр-Сұлтан

Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесі қарсаңында берілген марапатты аталған одақтың атқарушы директоры Өмірсерік Ержанов салтанатты түрде табыс етті.

– Бұл төсбелгі осы салаға он жылдан артық үлес қосқан азаматтарға беріледі. Бүгінгі марапат иелерінің бірі Қанат Есмұханұлы жыл сайын импорт алмастыру іс-шарасын ұйымдастырып, теміржол саласындағы мекемелердің біздің машина жасаушылар шығарған өнімді алуына бейімдеп отырады. Батыр Қуанышұлы өткен жылы бізде сегізінші машина жасаушылар форумын өткізіп, теміржолшылар секциясына жетекшілік етті. Бір жылда атқарылған жұмыстарды көрсетті. Сол шешімдер Мемлекет басшысына жеткізіліп, соның нәтижесінде қаулы шығарылды. Ал Бақытжан Мұхамбетұлымен бірге бұрын Ресейдің қалаларын аралап, сол елде шығып жатқан локомотивтерді көрдік. Кейіннен бізге Локомотив құрастыру зауыты шығаратын «Эволюшн» локомотивтерінің де өндірісін дамытуға ол ғылыми тұрғыда үлес қосты. Сондықтан бұл азаматтар осындай марапаттар алуға әбден лайық, – деді Ө.Ержанов.

Атқарушы директордың айтуынша, қазіргі таңда Қазақстанның машина жасаушылар одағына қарайтын 420 кәсіпорын болса, соның 40-тан астамы теміржол саласына өнімдер дайындайды. Былтыр одаққа қарайтын кәсіпорындар 1 трлн 800 млрд теңгенің өнімін шығарған.

Суретті түсірген
Александр ЖАБЧУК

УВАЖАЕМЫЕ ТРУЖЕНИКИ СТАЛЬНОЙ МАГИСТРАЛИ И ВЕТЕРАНЫ!

От имени Центрального Совета ОО «КАЗПРОФТРАНС» поздравляю вас со светлым праздником Наурыз мейрамы!

Мы всегда с нетерпением ждем наступления весны, которая вместе с теплом и надеждой пробуждает в каждом из нас стремление к единству, согласию и взаимопониманию. Ведь не случайно с древних времен этот праздник почитался как светлый день, когда прекращались все споры, прощались обиды и забывались разногласия.

К сожалению, за последние два года мы стали свидетелями непростого времени, когда пандемия коронавируса оказала колоссальное влияние на многие сферы нашей жизнедеятельности.

Поэтому нам важно вновь проявить внимательность к родным и коллегам, заботу о своем здоровье.

Пусть наступающий праздник Наурыз мейрамы подарит каждому железнодорожнику надежду на лучшее, станет предвестником добрых перемен и придаст сил и энергии для новых свершений.

Дорогие друзья, примите самые искренние пожелания крепкого здоровья, счастья, успехов и процветания! С праздником Наурыз!

Оразгали АХМЕТБАЕВ,
председатель ОО «КАЗПРОФТРАНС»

Сотрудничество

Обсудили развитие маршрута ТМТМ

16-17 марта 2021 года в городе Стамбул (Турция) состоялось первое в текущем году выездное заседание Рабочей группы ОЮЛ «Международная ассоциация «Транскаспийский международный транспортный маршрут».

Алибек ТОЛЕГЕН,
Нур-Султан

В ходе заседания участникам Рабочей группы был представлен отчет по итогам деятельности Ассоциации в 2020 году, а также планы развития на 2021 год. В итоговых докладах участников, несмотря на непростые условия работы, сложившиеся в связи с пандемией, в целом отмечено стабильное развитие маршрута, а также рост транзитных контейнерных перевозок.

– За 12 месяцев 2020 года транзит через территорию Республики Казахстан по маршруту ТМТМ составил 8,1 тысячи в двадцатифутовом эквиваленте (ДФЭ), в сравнении с аналогичным периодом прошлого года рост составил 9%. Тенденция роста транзита на маршруте в 2021 году сохраняется, и за 2 прошедших месяца объем составил 2,6 тысячи ДФЭ, что в 2,4 раза больше показателя прошлого года, – сказала в своем выступлении заместитель генерального директора АО «KTZ Express» по продажам Мадина Ахмеджанова.

В целом, по итогам мероприятия, Рабочей группой утверждены планы развития и объемы перевозок грузов по ТМТМ, а также согласованы тарифы на перевозки грузов на 2021 год. Кроме того, для полноценной реализации потенциала маршрута ТМТМ и улучшения производственных и экономических показателей участников, Рабочей группой принято решение приступить к разработке стратегии развития маршрута до 2025 года.

КӨКТЕМГІ АҒЫН СУДЫҢ ЖОЛДЫ ШАЙЫП КЕТУІ СИЯҚТЫ САЛДАРЫНА ЖОЛ БЕРМЕУ ҮШІН ҚАЗІРГІ КЕЗДЕ ОҢТҮСТІК, СОЛТҮСТІК ЖӘНЕ БАТЫС ӨҢІРЛЕРІНДЕ ҚАЖЕТТІ ЗАТТАР ТИЕЛГЕН АҒЫН СУҒА ҚАРСЫ ПОЙЫЗДАР ЖАСАҚТАЛЫП, ТАСТҮЙІН ДАЙЫН ТҰР. СОНЫМЕН ҚАТАР ОЛАРҒА АПАТТЫҚ БРИГАДАЛАР ДА БЕКІТІЛГЕН

Арман ҚҰЛМАҒАМБЕТОВ,
Магистральдық желі дирекциясы директорының корпоративтік даму жөніндегі орынбасары

МДК: Қауіпсіздікті нығайтудағы қолдаушы күш

«Цифрлық трансформация» бағдарламасы шеңберінде пойыздар қозғалысы қауіпсіздігін арттыру үшін қол жеткізілген МДК, мобильді диагностикалық кешендер жұмысы қазір жақсы жолға қойылған. «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның магистральдық желілері инфрақұрылымын диагностикалауды 6 жаңа мобильді диагностикалық кешен жүргізеді. Олардың үшеуі екі жыл бұрын, қалған үшеуі бір жыл бұрын алынған.

Нұрай СӘРСЕНҒАЛИ,
Нұр-Сұлтан

Жақында автоматтандырылған жүйе арқылы жолдың ақаулы тұстарын анықтауға мүмкіндік беретін мобильді диагностикалық кешен жұмысымен танысу үшін елордадағы «ҚТЖ» ұлттық компаниясының «Жол диагностикалық орталығы» филиалына бардық. Орталық директоры Аслан Ақашовтың айтуынша, жалпы барлық МДК бойынша былтыр Қазақстанда 303817 км темір жол тексеріліпті. Ал аталған алты кешеннің біреуі МДК-70156 бастығы Сергей Эйхорн бастаған 9 қызметкер Астана-Шу телімі бойынша 1200 км жолға тексеру жүргізіп болып, бригадалар ауысып жатыр екен.

– Ресейден шығарылған «Инфотранс» компаниясының бұл кешені – соңғы үлгідегі диагностикалық пойыз. Бір ғана вагонның ішінде жұмыс аймағы, асханасы, жатын бөлмелер бар. Осы пойызбен бекітілген кестеге сай вахталық әдіспен он бес күн Қазақстанның барлық өңірлеріне барып тексеру жұмыстарын жүргіземіз. Операциялық залдарда ақауды көшіру нәтижелері, бейне бақылауды өңдеу, бүйір тозуын, екі рельс арасының орналасу геометриясын өлшеу, георадиолокациялық жүйе бойынша жұмыстар нәтижесі, лазерлік сканерлеу деректері шығарылатын аппараттар мен бағдарламалар және құрылғылар орнатылған, – дейді ол.

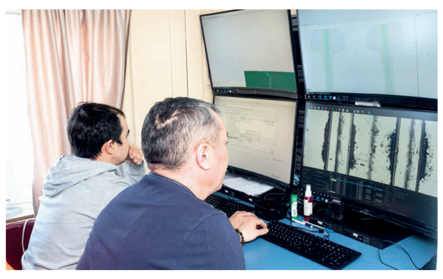

Аталған кешен бастығының орынбасары Бауыржан Тынышбайдың айтуынша, вагонның астында екі жарық беретін құрал, жоғары сапалы камера, екі рельс аралығы орналасу геометриясын анықтап, рельс профилін көрсететін лазерлік жабдық орнатылған. Алдыңғы жағында рельсті бұзбай бақылау бойынша ақауларды анықтайтын ақаутапқыш құрылғылар бар. Бір ауысымдағы 15 күнде пойыз 3-8 дистанция жолын тексеріп шығады.

Суреттерді түсірген
Александр ЖАБЧУК

№11-12 (2619-2620) 19/03/2021

ЕСЕП БЕРІП, ЖОСПАР НАҚТЫЛАНДЫ

Ислам ТАЛҒАТ,
Нұр-Сұлтан

КӘСІПОДАҚ

«Қазақстандық салалық темір жол, автомобиль, әуе және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» ҚБ төрағасы Оразғали Ахметбаевтың жетекшілігімен кәсіподақ орталық кеңесінің және кеңеске қарасты атқарушы комитетінің отырысы өтті.

Күн тәртібінде жиынға қатысушыларға кәсіподақтың ағымдық қызметі таныстырылып, 2020 жылға арналған бюджеттің орындалуы және кәсіподақтың орталық кеңесі аппаратының 2021 жылға арналған кірістері мен шығыстарының сметасы қаралды. Сонымен қатар Кәсіподақ филиалдарының 2021 жылға арналған бюджеттері бекітіліп, еңбек етуші әйелдер мәселелері жөніндегі комиссияның және кәсіподақтың жастар ісі жөніндегі комиссиясының құрамы туралы ақпарат көпшілік назарына ұсынылды. Кәсіподақ орталық кеңесі аппараты мен филиалдары төрағалары мен қызметкерлері қатысқан биылғы жылдың алғашқы отырысында күн тәртібіне шығарылған келесі бір мәселе, штаттық кестеге толықтырулар мен өзгерістердің енгізілуі туралы болды. Ол осы жылдан бастап тоқсан жылдық тарихы бар теміржолшылардың республикалық салалық басылымы – «Қазақстан теміржолшысы» газеті мен «ҚТЖ» ҰК» АҚ музейлерінің қызметін қамтамасыз ету бойынша функциялардың салалық кәсіподақ еншісіне берілуімен байланысты еді. Осыған орай, кәсіподақтың қызметін ақпараттық қамтамасыз ету жөніндегі «Қазақстан теміржолшысы» газетінің 2021 жылдың бірінші жартыжылдығына арналған медиа-жоспары туралы басылым басшысы баяндады. Жиында кәсіподақтың 2020 жылғы жиынтық статистикалық есебі тыңдалып, демалыс кестесінің сақталуы да сөз болды.

ЛОКОМОТИВ ӨНДІРІСІНЕ САЯХАТ

Ардан СЕРДАЛЫ,
Ақтөбе

КЕЗДЕСУ

Еліміздегі 13 жөндеу кәсіпорнын біріктіретін «Қамқор Локомотив» ЖШС жұмысы Ақтөбеге келген теміржолшы-блогерлерге таныстырылды. Американдық технологиямен жабдықталған орталықтың заманауи мүмкіндіктерімен танысқан жас теміржолшылар вагондарды жөндеу, тазалау цехтарын аралады.

«Қамқор Локомотив» ЖШС-нің табалдырығын аттаған жастарға алдымен техникалық қауіпсіздік ережелері түсіндірілді. Сосын локомотивтер және МЖҚ локомотив жабдықтарын күрделі жөндеу және техникалық қызмет көрсету, соның ішінде дизельді қозғалтқыштар, электр машиналары, доңғалақтарды жөндеу және қалыптастыру сәтінен жұмыстармен таныстырды.

«Локомотивтердің жаңа және ескі серияларына осы жерде сервистік қызмет көрсетіледі. Техникалық қызмет көрсетумен қатар, күрделі жөндеу жұмыстарымен айналысамыз. ЭПЗД сериялы электрлі пойыздарды күрделі жөндеу, техникалық қызмет көрсету бар. ТЭМ-KZ сериялы маневрлік локомотивтері құрастырылады. Барлық техникалар заманауи үлгіде», – дейді Қамқор локомотив менеджері Серік Жұмабаев.

2014 жылы жекешелендіру аясында құрылған компанияның цехтардағы жұмыс жасау ерекшелігі, крандарды қозғауға вагон жуу жұмыстарына дейін егжей-тегжей көрсетілді. Вагондарды жөндеу, тазалау орындарымен де таныстырды. «Қамқор Локомотив» ЖШС-нің инженері Бибігүл Бозанова мамандарды даярлау тәртібін көрсетті. Жас теміржолшылар істен шыққан қозғалтқыш жұмысымен оқу залында танысты.

«Ақтөбеге келгеніме қуаныштымын. Кеше аралаған «Пойыздар қозғалысын басқару орталығы» жұмысымен танысу керемет әсер қалдырды. Біздің компания үшін ол – үлкен инновациялық жоба. Компанияның дамуын көрдік. Және басқарма тарапынан ұжымдық блогерлер жұмысын дамыту арқылы жолаушылар жақсы жағынан таниды деп сенеміз. Бүгін Қазақстанда ерекше техникалық қызмет көрсететін орталық жұмысымен танысып жатырмыз. Сапар қызықты өтуде», – дейді Қостанай локомотив пайдалану деposының инженері Әсел Әбішева.

Суретті түсірген автор

СҰРЫПТЫҚ ЖЕЛІНІ КЕҢЕЙТТІ

ОТАНДЫҚ ӨНІМ

Ақтөбе рельс-арқалық зауыты фасонды прокаттың сұрыптық желісін кеңейтті. Өнімін Өзбекстан, Тәжікстан, Белорусь, Грузия, Түркіменстан, Ресей Федерациясы және Эстонияға экспорттап отырған алпауыт компания енді өндірісте №30 ыстықтай илектелген қоставрлы болат арқалық шығаруды жолға қойды.

Ардақ ЕРУБАЕВА,
Ақтөбе

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі мәліметінше, жаңа өнім халықаралық стандарттардың жоғары талаптарына жауап береді және ГОСТ 8239-89, ГОСТ 535-2005 сәйкес шығарылады. Сапаны бақылау бойынша барлық қажетті сынақтар жеке аккредиттелген зертханада өткізілді.

Жаңа өнім өндірісін игеруге дайындық 2020 жылы басталды, ал ағымдағы жылдың ақпан айында халықаралық стандарттардың барлық талаптарына жауап беретін өнімді ала отырып, тәжірибелік прокат жүргізгеннен кейін процесс толығымен аяқталды. Сұрыпталымның жаңа түрін шығару ішкі нарықтың қажеттілігін толық көлемде қамтамасыз етуге мүмкіндік береді, сондай-ақ жалпы республиканың, атап айтқанда зауыттың экспорттық әлеуетін арттырады. Бүгінгі таңда Ақтөбе рельс-арқалық зауыты өнімінің сапасын Ресей, Украина, Түркіменстан, Өзбекстан, Қырғызстан, Грузия, Белорусь, Ауғанстан, Эстония, Латвия, Түркия сияқты елдердің халықаралық тұтынушылары растады.

«Біз жоғары жылдамдықты магистральдарға арналған рельстерді өндірумен қатар фасонды прокат сұрыптамасын игеріп, 1-сұрыпты өнімге қойылатын талаптарға сәйкес келетін профиль геометриясы бойынша барлық сапа көрсеткіштерін ала алғанымызға қуаныштымыз. Қазір біз қол жеткізген нәтижелерді бекіту бойынша жұмыстар жүргізіп жатырмыз, қоймадағы өнімнің барлық көлемін сыннан өткізіп жатырмыз», – деп атап өтті өндіріс ошағының бас директоры Валерий Обилец.

Қазақстанда №30 ыстықтай илектелген қоставрлы болат арқалық өндірісі бұрын жүргізілмеген. Металл бұйымдарының бұл түрі қазіргі заманғы ірі панельді және блоктық, азаматтық және өнеркәсіптік құрылыста кеңінен қолданылады, мысалы, бағаналық металл конструкцияларын, әртүрлі көпір құрылыстарын, эстакадаларды, аспалы жолдар мен тіректерді салу үшін қолданылады.

Кәсіпорынның бас директорының айтуынша, қоставрлы болат арқалықтардың қолданылу аясы құрылыс салудан бастап ауыр машина жасауға, вагон жасауға дейін, тіпті құрылыстарды безендіру кезінде де кең қолданылады. Олар тік көлденең әсерден жоғары жүктемелер бар көпірлерді, жер үсті өткелдерін және басқа нысандарды салу кезінде қажет. Мұндай арқалықтар құрылыс шығындарын едәуір азайтуға көмектеседі.

> **БҮГІНГІ ТАҢДА АҚТӨБЕ РЕЛЬС-АРҚАЛЫҚ ЗАУЫТЫ ӨНІМІНІҢ САПАСЫН РЕСЕЙ, УКРАИНА, ТҮРКІМЕНСТАН, ӨЗБЕКСТАН, ҚЫРҒЫЗСТАН, ГРУЗИЯ, БЕЛОРУССИЯ, АУҒАНСТАН, ЭСТОНИЯ, ЛАТВИЯ, ТҮРКИЯ СИЯҚТЫ ЕЛДЕРДІҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТҰТЫНУШЫЛАРЫ РАСТАДЫ.**

Кәсіпорын жеткен жетістіктермен тоқтап қалмай, өнімнің сапасын одан әрі жақсартуға және шығарылатын өнім желісін кеңейтуге ниетті. Қазір кәсіпорын басшылығы жаңа өнімді жеткізу үшін халықаралық серіктестермен келіссөздер жүргізуде.

Естеріңізге сала кетейік, Ақтөбе рельс-арқалық зауыты ұзындығы 120 метрге дейін жететін жоғары сапалы рельстерді және орташа пішінді прокат шығаратын еліміздегі жалғыз кәсіпорын болып табылады. Зауыттың жобалық қуаты 430 мың тонна дайын өнімді құрайды, оның ішінде 200 мың тонна рельстік өнім және 230 мың тонна фасондық прокат. Халықаралық стандарттарға сәйкес келетін шығарылатын өнімнің сапасын бірінші дәрежелі мамандар, жоғары технологиялық жабдық және процестерді автоматтандырудың жоғары дәрежесімен әлемге әйгілі «Primetals Technologies Italy S. r.l. (Siemens-VAI)» илемдеу орнағы қамтамасыз етеді.

Зауыт өнімдерінің Қазақстандағы ең ірі тұтынушысы – «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ. «Ақтөбе рельс-арқалық зауыты» ЖШС мен «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ арасындағы рельсті сатып алу жөніндегі ұзақ мерзімді келісімшарт шеңберінде магистральды темір жол желілерін жаңғырту жұмыстарына 2022 жылға дейін 600 мың тоннадан астам өнім жеткізуді жоспарлап отыр.

Суреттерді түсірген автор

Станция тынысы

ЖОҒАРЫ КӨРСЕТКІШ САҚТАЛЫП ОТЫР

Қызылорда станциясының теміржолшылары пойыздардың қозғалыс қауіпсіздігін сақтауды арттыра отырып, өткен жылдың өндірістік жұмыс көрсеткіштерін жоғары деңгейде атқарып шықты. Ағымдағы жылды да соны серпінмен бастап, алғашқы нәтижелерімен қуантуда.

Сабырхан СЕЙІЛБЕКҰЛЫ,
Қызылорда

Станцияның техникалық бөлімінің маманы Мөлдір Дәулеткелдиева ұсынған мәліметтерді талдасақ, қызылордалықтар өткен жылы 1660 вагонға жүк тиеу межесін 2152 вагонға, 93622 тонна жүк тиеу көрсеткішін 129512 тоннаға жеткізіп, жоспарды тиісінше 130 пен 138 пайызға асыра орындаған. Сонымен қатар 9090 вагоннан жүк түсіру межесін 10007 вагонға жеткізсе, тағы осынша вагоннан 537232 тонна жүк түсіріп, жоспарды 110 пайызға артығымен атқарған. Бұдан басқа да өндірістік көрсеткіштерді 103,11-178,8 пайыз аралығында орындауға қол жеткізген.

Өндірістік жұмысқа бірнеше ауысыммен араласатын станциялықтар карантиндік режимде жұмыс жасағандықтан өзара әрекет барысында арақашықтықтың сақталуын, гигиеналық, санитарлық сақтық шараларына аса назар бөлуді әдетке айналдырған. Бұл тапсырмалар әр уақыт ауысым алдындағы инструктажда, онлайн режимінде өткізілетін бас қосу жиындарында да қатаң ескеріліп, басшылықтың тұрақты бақылауына алынған.

– Біздің станция теміржолшылары өткен жылдың жұмыс көрсеткіштерін 103 пен 138 пайыз арасында асыра орындады. 129512 тонна жүк тиелсе, 537232 тонна жүк түсіріліп, алдымызға қойылған межені толық әрі артығымен орындап шықтық. Биыл да осы қарқынымыздан таймай бекітілген көрсеткіштерде кем нәтиже болмауы үшін жұмыс жасап жатырмыз, – деді станцияның техникалық бөлімінің маманы.

Аймақтағы қазіргі эпидемиялық ахуалға сай жұмыс ырғағын бөлімше басшылығының келісімімен реттеген станциялықтар биылғы жылдың алғашқы айында 113 вагонға жүк толтыру межесін 137 вагонға жеткізіп, 7176 тонна жүк тиеу жоспары 8821 тоннаға өсіп, көрсеткіш сәйкесінше 121,2 мен 122,92 пайыз арасында орындалыпты. Өндірістік жұмыс көрсеткіштерінің өзге де критерийлері 98,60 және 229,28 пайыз аралығын көрсеткен.

– Әріптестерімнің басым бөлігі аса қауіпті саналатын аумақта жұмыс жасайтындықтан және де аймақтағы карантиндік жүйеге байланысты сақтық шараларын қатаң сақтауын талап етіп, оның орындалуын бақылап отырамыз. Теміржолшылардың жұмыс кезінде байланыс құрылғыларымен хабарласып, бір-бірінен көз жазып қалмай әрекеттерін есеппен жасауына көңіл бөлеміз. Оларға қажетті маусымдық киім-кешек берілген, санитарлық қорғаныс заттары жеткілікті, – дейді әркез әріптестерінің аман-саулығына алаңдап отыратын Мөлдір Дәулеткелдиева.

Суретті түсірген автор

№11-12 (2619-2620) 19/03/2021

РАСШИРЯЕМ ГЕОГРАФИЮ УСЛУГ

СОТРУДНИЧЕСТВО

Крупнейший оператор грузового вагонного парка – АО «Қазтеміртранс» расширил географию предоставления своих услуг. С начала этого года оператор осуществляет перевозки грузоотправителей, основная доля продукции которых приходится на отечественный рынок и рынок ЕАЭС.

Алуа ТЛЕУБАЙ,
Нур-Султан

Вагоны АО «Қазтеміртранс» доставляют: прокат черного металла – по маршрутам Жанааул – Ивантеевка, Новосибирск-Западный; серы – Карабатаново – Лужская; угля каменного – Караганда-Угольная – Новокузнецк-Северный, Коржункуль – Электростанция, Шубарколь – Лужская, Екибастуз – Петропавловск, Ушкулын – Петропавловск; пищевую соль – Илецк 1 – Санкт-Петербург, Люблино, Самара, Клещиха, Мальчики; щебень – по маршруту Мугалжар – Сайхин и другое.

– Для повышения конкурентоспособности мы открыты к диалогу по предоставлению подвижного состава как во внутриреспубликанских, так и в экспортных перевозках. Для удобства грузоотправителей и повышения показателя оборота полувагона заявки грузоотправителей рассматриваются, согласовываются и исполняются в установленный срок. Ни один запрос не остается без ответа.

Развивая клиентоориентированность, мы стремимся выявить потребности нашего клиента, удовлетворить их, превзойдя его ожидания, – отметил генеральный директор АО «Қазтеміртранс» Галым Кашкинбаев.

В прошлом году заключен ряд прямых контрактов с крупными грузоотправителями. В рамках достигнутой договоренности осуществлены перевозки антрацита, консервов, сахара, мрамора с российских станций Линево, Тихоново, Еманжелинск, Копылово, Асино, Пешелань, Джабык, Субутак, Крейда, Нежеголь, Купавна, Обнинское, Учалы на станции Казахстана и страны Средней Азии.

К примеру, производитель хромовой руды – ТОО «Восход Трейдинг» – обратился в АО «Қазтеміртранс». Вопрос по двум направлениям доставки груза оперативно решен. Полувагоны казахстанского оператора задействованы по маршрутам: станция отправления – Сарысай, станция назначения – Колюткино и станция назначения Первоуральск (Свердловская область, Россия). По третьему маршруту: станция Сарысай – станция Тихвин Октябрьской железной дороги (Россия) по согласованию сторон привлечен частный парк, стоимость услуг которого удовлетворила грузоотправителя.

По словам представителя акционеров – ТОО «Восход Трейдинг», исполнительного директора Yildirim Holding Kazakhstan Дмитрия Ткаченко, груз доставляется парком АО «Қазтеміртранс» в соответствии с заявленными объемами и ценовой политикой.

ПОЕЗДА ИДУТ ПО ГРАФИКУ

СНЕГОБОРЬБА

Первый месяц весны ознаменовался обильными снегопадами, обрушившимися практически на все регионы страны. И если автомобильные дороги из-за разыгравшейся стихии закрывались одна за другой, поезда продолжали следовать по расписанию. К превратностям погоды в АО «НК «ҚТЖ» всегда готовы – заблаговременно выводится снегоуборочная техника и усиливаются смены путейцев.

Любовь РОВБА,
Нур-Султан

С начала марта борьбу со снегом на железной дороге ведут порядка 13 тысяч работников пути и 805 спецмашин. За это время очищено свыше 33 тысяч километров железнодорожного полотна и убрано более 248 тысяч кубометров снега.

Как водится, основная тяжесть работ легла на плечи путейцев. В круглосуточном режиме они боролись с снежными заносами. Ситуацию усугублял сильный ветер, который буквально сбивал с ног и «возвращал» снег на очищенные пути и стрелочные переводы. Однако, невзирая на сложные метеорологические условия, работы велись в штатном режиме.

Зачастую на подмогу путейцам выходит техника. Так, с начала зимы осуществлено 3 180 выездов снегоуборочных и снегоочистительных машин, с помощью которых очищено порядка 121 тысячи километров пути, 15 300 стрелочных переводов и вывезено 1 065 595 кубометров снега.

– Уже первые снегопады показали, что к зиме в АО «НК «ҚТЖ» готовы. Железная дорога во всеоружии встретила стихию, все подразделения оперативно включились в работу и не допустили сбоев в движении поездов, – отмечает заместитель директора по корпоративному развитию филиала АО «НК «ҚТЖ» – «Дирекция магистральной сети» Арман Кулмагамбетов. – Конечно, особое внимание уделялось самым уязвимым местам – стрелочным переводам, где во время непогоды было организовано круглосуточное дежурство.

В целом минувшей зимой в снегоборьбе было задействовано 157 033 железнодорожника, в том числе 4 128 работников второй очереди – тех, кто в обычные дни исполняет другие обязанности.

Сейчас в компании продолжаются работы по вывозу снега и подготовке к паводковому периоду. Ввиду достаточно холодной и снежной зимы в ҚТЖ этой весной ждут «большой воды». Резкое таяние снега и замерзшая земля могут способствовать обильному паводку. Предугадать этот процесс непросто.

– Чтобы оперативно ликвидировать размывы и их последствия в период паводка, к настоящему моменту уже сформировано 35 противоразмывных поездов в южном, восточном и западном регионах страны. За ними закреплены аварийные бригады. Ведется формирование 10 поездов на севере, – сообщил Арман Кулмагамбетов.

В состав каждого такого поезда входят вагоны с щебнем, некондиционными шпалами и необходимым набором инструментов. Противоразмывный поезд, в случае необходимости, может быть направлен в любое из отделений дороги. Железнодорожниками совместно с органами ЧС определены особо опасные места и ежедневно осуществляется их мониторинг и контроль. Особое внимание уделяется мостам, водопропускным трубам, водохранилищам и инженерным сооружениям.

Безопасность

ВСЕГДА НАЧЕКУ

Машинисты локомотивной бригады оборотного депо Кушмурун Есильского эксплуатационного локомотивного депо Костанайского отделения грузовых перевозок предотвратили сход подвижного состава, вовремя обнаружив дефект пути.

Аслан КУДАБАЕВ,
Костанай

ЧП произошло на станции Апановка участка Тобол – Кушмурун. Локомотив под управлением машиниста тепловоза Ивана Мосейчук и помощника машиниста Айдара Ахметова резервом возвращался со станции Притобольская на станцию Аманкарагай. При следовании по станции Апановка Иван Мосейчук увидел на смежном пути странный блеск рельса. Остановив локомотив, они с помощником осмотрели место и обнаружили в хвосте крестовины стрелочного перевода №13 излом рельса. Тут же сообщили о происшествии согласно схеме оповещения, а также остановили встречный грузовой поезд, который следовал по этой линии.

– Данная локомотивная бригада проявила особую бдительность, – говорит главный региональный ревизор по Костанайскому участку департамента безопасности движения Алибек Махамбет. – Благодаря ее грамотным и оперативным действиям удалось предотвратить тяжелые последствия. В целях мотивации работников железнодорожного транспорта по обеспечению безопасности движения поездов мы подали письмо с просьбой поощрить их за проявленную бдительность. В целом же, подобные случаи свидетельствуют о профессионализме, ответственности наших работников, а также о понимании ими того, что безопасность движения всегда должна стоять на первом месте.

52-летний машинист тепловоза Иван Мосейчук работает на железной дороге с 1989 года, начинал помощником составителя поездов в Костанайском отделении, с того же года стал помощником машиниста в Есильском эксплуатационном локомотивном депо оборотного депо Кушмурун. Затем, пройдя обучение, с апреля 1993 года стал работать машинистом тепловоза. По свидетельству коллег и руководства, за время работы зарекомендовал себя с положительной стороны, как дисциплинированный работник. К работе относится добросовестно, требователен к себе. Своевременно и точно выполняет должностные обязанности, обеспечивает безопасность движения.

26-летний Айдар Ахметов работает помощником машиниста тепловоза в оборотном депо Кушмурун Есильского эксплуатационного локомотивного депо с августа 2018 года. За время работы также зарекомендовал себя с положительной стороны.

Благодаря их бдительности и профессионализму можно быть уверенными, что состав под их управлением всегда будет в безопасности и в целости придет к месту назначения.

Фото автора

ДОРОГИЕ ДРУЗЬЯ!

Поздравляю вас с наступлением светлого праздника Наурыз и выражаю вам свое глубокое уважение и самые теплые, искренние пожелания!

Пришедший из глубины веков, этот замечательный праздник является важной, неотъемлемой частью исторического, культурного, духовного наследия народа Казахстана и знаменует весеннее обновление природы, очищение души и начало новой жизни.

Древняя философия Наурыза прежде всего заключается в сохранении мира и бережном отношении к здоровью человека.

И сегодня мы еще глубже осознали эту истину, столкнувшись с такой серьезной угрозой, как пандемия коронавируса. Уверен, что, проявляя твердую волю, высокую ответственность, опираясь на нашу солидарность, мы преодолеем и это испытание.

К празднику, как и столетия назад, в каждом доме готовятся национальные блюда, которыми щедро потчуют гостей. В эти дни принято помогать тем, кто нуждается в заботе и поддержке.

Надеюсь, в скором времени эти тревожные дни останутся позади, и мы вместе отметим еще много праздников, трудовых побед и важных событий.

Желаю вам здоровья, успехов, семейного благополучия!

Геннадий КОСОЛАПОВ,
Генеральный секретарь МКПЖ

ОБЪЕМЫ НА ПОДЪЕМЕ

Асель ШАЙХЫНОВА,
Нур-Султан

ПЕРЕВОЗКИ

КНР и Казахстан приступили к согласованию объема перевозок на 2021 год. Так, в режиме видеоконференцсвязи началось очередное совещание Комиссии ОСЖД по грузовым перевозкам.

На повестке дня – подведение итогов выполнения объемов перевозок в прошлом году и согласование объемов перевозок экспортных, импортных и транзитных грузов на 2021 год с распределением по кварталам, родам грузов и каждому пограничному переходу. Основные темы пленарных заседаний – разработка технических и организационных мероприятий по выполнению запланированных объемов грузооборота.

В работе совещания принимают участие представители железнодорожных администраций Казахстана, Китайской Народной Республики, Российской Федерации, Социалистической Республики Вьетнам, Корейской Народно-Демократической Республики и Монголии.

В первый день совещания отмечалось, что по итогам 2020 года объем перевозок грузов железнодорожным транспортом из КНР в Казахстан вырос на 13% к уровню 2019 года и составил 7,6 миллиона тонн. В обратном направлении увеличился на 30% к показателю предыдущего года и достиг 14 миллионов тонн.

В своем приветственном слове первый заместитель генерального директора ТОО «КТЖ – Грузовые перевозки» Канат Кобесов отметил, что главной темой для обсуждения станут вопросы пропуска грузов на границе с КНР, выполнения норм международных соглашений всеми участниками перевозочного процесса.

С ноября прошлого года в связи с введением со стороны КНР карантинных мер Китай не принимает крытые вагоны, в том числе с зерновыми. Аналогичная ситуация сложилась и у России.

Комиссия завершит свою работу 19 марта. Итогом переговоров станет подписание протокола совещания Комиссии ОСЖД.

ТЕПЕРЬ БЫСТРЕЕ

Кирилл МАКСИМОВ,
Нур-Султан

СЕРВИС

В порту Актау впервые произвели электронное транзитное декларирование контейнерного поезда, следующего из стран Среднего Востока в Китай.

Работники филиала АО «KTZ Express» – «KTZE Западный» завершили оформление состава из 42 сорокафутовых контейнеров, груженых гипсом, всего за 6 часов.

Сокращение времени – не единственный плюс перехода на электронное декларирование. Сервис исключает человеческий фактор, обеспечивает максимальную прозрачность процесса и в целом способствует увеличению транзитного потенциала.

Транзитные перевозки являются основным драйвером роста транспортной системы Казахстана. Со своей стороны, АО «НК «ҚТЖ» создает все условия для принятия и обслуживания грузопотоков, взаимодействуя с клиентами и обеспечивая комплексный сервис на маршрутах через нашу страну.

В планах филиала АО «KTZ Express» – развитие электронного декларирования не только в транзитном сообщении, но и в экспортных и импортных перевозках, проходящих через порты Актау и Курык.

Стоит отметить, что наряду с внедрением сервиса по оказанию таможенно-брокерских услуг в агентском пункте Актау открыт коммерческий офис по продажам и обслуживанию клиентов, а также работает круглосуточная диспетчерская служба.

№11-12 (2619-2620) 19/03/2021

Биыл 8 ақпанда Қазақстан Республикасының жеке құрама атқыштар батальондарының Тәжік-Ауған шекарасынан шығарылғанына 20 жыл толды. Осыған орай, «Жолаушылар тасымалы» АҚ басшылығы Тәжік-Ауған шекарасындағы ұрыс-қимылдарына қатысқан жауынгер, Астана телімі бойынша «Экспресс» Тұлпар-Тальго жолаушылар пойызының бастығы Мамырбек Ойсылбаевты ҚР Ауғанстан және жергілікті соғыстар одағы атынан мерекелік медальмен марапаттады.

ДОСТЫҚТА ЖОҚ ШЕКАРА

Сұлугүл БАКЕСОВА,
Нұр-Сұлтан

Мамырбек қазіргі Түркістан облысы Төле би ауданына қарасты Қызылқанат елді мекенінде 1978 жылы дүниеге келіпті. Отбасындағы он төрт баланың оныншысы екен. Мектепті бітіріп, ел алдындағы азаматтық борышын өтеуге екі жылға әскерге аттанады. Семейдің Мақаншы шекара отрядына түскен Мамырбек Қазақстан-Қытай шекарасында бір жыл қызмет етіп, сол жерде әскери жаттығудың қыр-сырына машықтанады. Ал бір жылдан соң, 1998 жылдың күзінде Қазақстанның бітімгершілік операциясы шеңберінде Тәжік-Ауған шекарасына жіберіліпті.

– Тәжік-Ауған шекарасында Қазақстанның бітімгершілік операциясы 1992 жылы басталып, 2001 жылы аяқталды. Биыл аталған шекарадан қазақстандық әскери батальондардың шығарылғанына 20 жыл толып отыр. Тәжік-Ауған шекарасына әскери батальонды жіберу барысында іріктеу жүрді. Елуден астам сарбаздың арасынан отыз жігітті таңдап алды. Солардың қатарында мен де болдым. Біздің міндетіміз қазақстандық жауынгерлердің әскери тактикаларын сол жақта көрсетіп және тәжік әскерлерінің ұрыс-қимылдарымен тәжірибе алмасу болатын. Оның үстіне, сол кездерде түрлі діни ағымдық қақтығыстарға қатысты ұрыстар болып жатты. Тәжік шекарасына әскери күш жетіспей жатты. Сондықтан Елбасының тапсырмасымен құрылған бітімгершілік операциясы шеңберінде біз тәжік елінің шекарасын қорғауға қатыстық. Әрине, тәуелсіздік алған жылдардың басы болғандықтан Тәжікстанда да экономикалық жағдай өте төмен болды. Тауынан тасы көп, күн төбеден тескен елдімекен болғандықтан, қиыншылығы да, шекара болғандықтан қауіптілігі де басым болды. Бірақ, сол бір жыл біз үшін жауынгер ретінде, ер азамат ретінде шыңдалудың үлгісі болды десек, артық айтқандық емес. Кейде жарып тамақ ішпейтін кезіміз де болды. Бірақ, біз егеменді қазақ деген елдің қайсар ұлдары екенімізді көрсетуге тырыстық, қиындықты мойнымызбен көтере білдік, – деп еске алады ол.

Әскерден елге оралған Мамырбек «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның жолсеріктерге іріктеу конкурсына қатысып, жұмысқа орналасады. Алдымен Павлодар теміржол мектебінде үш айлық жолсерік курсында оқып, білімін жетілдіреді. Міне, теміржол көлігінде қызмет етіп жатқанына он тоғыз жыл. Бүгінде «Экспресс» тальго жолаушылар пойызында бригадир. Үйлі-баранды, бес баланың әкесі бір кездері жат елдің шекарасын күзетіп, жауынгерлік борышын атқарғанын мақтан тұтады. «Достықта жоқ шекара» деген дұрыс сөз, тәжіктен де, ауғаннан да талай дос тауып, жергілікті халықтың алғысын алдық, одан артық абырой бар ма?!» дейді кейіпкеріміз.

Суретті түсірген Александр ЖАБЧУК

ТІГІНШІГЕ АЙНАЛҒАН ТЕМІРЖОЛШЫ

Қазақта «Жеті жұрттың тілін біл, жеті түрлі білім біл» немесе «Өнерді үйрен, үйрен де жирен» деген мақалдар тектен тек айтылмаған. Бойында қайрат барда өмір бойына оқып, біліп, үйренгеннен зиян жоқ, ал пайдасы орасан зор.

Қосұйым МҰҚАШЕВ,
Атырау

Теміржолшылар династиясын жалғастырушы Теңелбайқызы Сәбила апа – осындай ұстанымның адамы. Бүгінде жасы жетпіске таяған ол қазақи нақыштағы ою-өрнектен құралған құрақ көрпелер тігеді.

Сәбила Асылбаева өткен ғасырдың 70-ші жылдары 11 кластық мектепті бітіріп, алғашқы еңбек жолын Доссор станциясында бұрмашы болып бастайды. Әкесі Теңелбай Дәрібаев та теміржолшы, пойыздардың жүріп-тұруын жезлмен реттейтін маман болған. Теміржолшының қызы Сәбила апа жолдамамен Ташкент темір жол институтына оқуға түсіп, оны «Қозғалыс инженері» мамандығы бойынша бітіреді де, Доссор станциясына қайта келеді.

1979 жылдан бастап бөлімшенің жүрегі саналатын бірнеше жол торабы бар Мақат станциясында станция кезекшісі, ал кейін маневр диспетчері болып зейнеткерлікке дейін және тағы 3 жыл жұмыс жасайды. Мұнайшы Асылбаев Боран ағамен отау құрып, бүгінде Еркін, Екпін, Мөлдір есімді ұл-қыз өсіріп, немере сүйіп отыр. Қырық жылдан астам темір жолда еңбек еткен ананың бүгінде ұлдары мен немерелері арасында да кәсібін жалғастырып жүргендері бар.

«Өмір бойына еңбек етіп келген адамға үйде бос отырып қалу да қиын ғой. Содан бірде ғаламторды шарлап отырып, қиынды маталардан әр түрлі ас үйге қажетті бұйымдар тігуге болатынын көріп, қызықтым. Үйдегі маталарды қиып әуелі шәйнек астына қоятын бұйым тігіп көрдім. Өзіме ұнады. Содан шағын көрпешелер тіге бастадым. Құлшынысым бұрынғыдан да арта түсті. Мұны көрген балам жаңа тігін машинасын сатып алып берді. Ынтам бұрығыдан да артып, жаңа тынысым ашылғандай болды. Үйренсем, білсем деген адамға бүгінде бәрі қолжетімді екен. Қай жаста да үйренгеннің зияны жоқ. Жемісті жұмыс жанынды тындырады. Қазір келіндермен ас үйде жағаласпаймын, немерелерімнен кейінгі ермегім осы. Тігін машинамды қосып сырылдатып тіге беремін» дейді Сәбила апа.

Әбден машықтанып алған соң ол үлкен көрпелер, жастықтар, жамылғылар тіге бастайды. Мұны көрген ағайындары қуанып, тұрмысқа шыққан қыздарына тарту-таралғы ретінде де көрпе-төсегін дайындап беруге қолқа сала бастаған. Әрі тігінші, әрі дизайнері де өзі. «Құрақ көрпелер – ата-бабамыздан келе жатқан дәстүр. Құрақ құрау себебі – қалдық қалдырмау. Ертеде қазақ даласында қымбат маталар тапшы болғандықтан, киім-кешек тігушілер қалған маталардың қиықтарын бір кәдеге жаратуға тырысып, олардан әртүрлі бұйымдар жасаған. Сөйтіп, құрақ құрау өнері дүниеге келген. Ал, ысырапшылдық – қазақтарға жат қылық. Ежелден-ақ ата-бабаларымыз үнемшіл болып, қолдағы темір, сүйек, ағаш, тері тәрізді заттардың да кесінділерін қажетіне ұқсатып, тастамаған ғой. Қазір ұлттық салт-дәстүріміз қайтадан жаңғырып, өмірімізге терендеп енгендіктен, қазақтың құрақ құрау өнері де қайтадан дамып отыр» дейді Сәбила апа.

Иә, жасы жетпіске келсе де кәсіптен қалмай, ұлттық өнерді дәріптеп отырған Сәбила апаның өнері кім-кімге де өнеге екені сөзсіз.

Суретті түсірген автор

Астана жол дистанциясының өндірістік-техникалық бөлімінің жетекші инженері Айгүл Төрежанованың серігі – домбыра. Қазақтың осы киелі аспабымен өз ортасында, ұжымдағы шараларда әуелетіп ән салатын оның өнеріне бәрі тәнті.

АЙГҮЛДІҢ СЕРІГІ – ДОМБЫРА

Ұлан ОРАЗ,
Нұр-Сұлтан

Домбыраны өз бетінше тартып үйренген ол қазір отырыстарда қазақтың халық әндерін орындайды. Сонымен қоса «Тамаша», «Еркем-ай», «Аппақ гүлдер», «Ана туралы жыр» деген әндер көңіліне жақын. Қазір оның ұлы да гитарамен ән айтып, кейде анасына қосылып, екеуі бірге шырқайды. Жұбайы екеуі караокеге барып ән салып, уақыт өткізуді ең дұрыс демалыс деп санайды. «Ұжымда әдетте мен домбыра тарта отырып ән салуды бастаймын, өзгелер соған қосылады. Қазір карантин күшейіп, мерекелерді тойлауға тыйым салды ғой, сондықтан тезірек бұрынғы кездер қайта оралса деп асығып жүрмін», – дейді өнерлі теміржолшы.

Әріптестері де Айгүлдің әндерін сағынып жүргендерін жасырмайды. Басқосу болса, олар міндетті түрде Айгүлге домбырасын ала кел деп қолқалайды екен.

1997 жылы Ақмола теміржол көлігі колледжін, 2004 жылы Қазақ темір жол университетін бітірген ол еңбек жолын алғаш рет балалар теміржолында бастаған. Жолшылар дистанциясында жұмыс істеп келе жатқанына биыл 17 жыл. Үш баланың анасы, жолдасы да теміржолдағы өрт сөндіру пойызында істейтін теміржолшы, теміржолшылар династиясының өкілі. Айгүлдің қазіргі қызметі өте тығыз жұмыс кестесінен тұрады. Себебі өте үлкен аумақтың теміржолына қызмет көрсететін жол дистанциясында тынымсыз шаруасынан ол жұмыс уақытының қалай біткенін білмей де қалады.

«Бұрын темір жол өткелдері, АЛСН кодының бұзылуы, рельс тізбектері, өндірістік емес шығындар бойынша жұмыстар жүргіздім. Ал қазір түйіспесіз жолдар және өрт қауіпсіздігі мәселелерімен айналысамын. Түйіспесіз жол дегеніміз бір-біріне дәнекерленіп, ұзына бойы жалғасатын рельс бунақтары. Осындай жолдың жағдайын бақылап, техникалық құжаттамасын дайындап енгіземін», – дейді ол. Ағымдағы жұмыстарынан бөлек ол әр айдың екінші сәрсенбісінде теміржол бойына желіге шығып, көктемгі және күзгі комиссиялық байқаулар кезінде комиссия құрамына енеді.

Суретті түсірген автор

ҚОЛӨНЕР – ҚАЗАҚ ӘЙЕЛІНІҢ ҚАНЫНДА БАР ҚАСИЕТ

Қызылорда теміржол вокзалында еңбек ететін Жанат Маханбетжанова – анасына қарап «тон пішетін» ибалы қазақ қызының ұлағатты жолын жалғастырушы. Қолөнер шебері болып танылған Жанатты әріптестері он саусағынан өнер тамған жан деп мақтан тұтады. Оның қолынан шыққан қолөнер бұйымдары үлкен сұранысқа ие, алдын ала тапсырыс беріп алатындар да көп.

Сабырхан СЕЙІЛБЕКҰЛЫ,
Қызылорда

Сұлутөбе станциясында еңбек еткен теміржолшылар Кеңес пен Айманның отбасында 1968 жылы дүниеге келген Жанат жастайынан ине-жіпке жақын болыпты. Күнұзақ көз майын тауысып іс тігетін қыздарының тірлігін ата-ана да құп көріп, істегенің бізге жақсы, үйренгенің өзіңе жақсы, кәсіп қылмасаң да әйел адамға ісмерлік артық болмайды дейді екен. Сауда саласының мамандарын даярлайтын оқу орнында білім алып, қаладағы «Дархан» гастрономында сатушы болып еңбек жолын бастағанмен, 2000 жылы Қызылорда вагонсервис мекемесіне вагон жуушы болып ауысып кетеді. Міне, содан бері тәртібі қатаң теміржол мекемесінің техникалық персоналға артылған салмағын атқарып келеді. 2016 жылы Қызылорда теміржол вокзалының техникалық қызметшісі болып ауысып, әлі күнге жұмыс жасап келеді.

Ауысыммен жұмыс жасайтын Жанат Кеңесқызы жұмыстан тыс уақытта жолдасы Жарасбектің көмегімен, ұл-қыздарының қолдауымен осы қолөнер бизнесін бастағалы да талай жыл. Шүкір, бұйымдары көптің көңілінен шығып, тапсырыс берушілердің разылығына бөленіп келеді. Оның қолынан шыққан қыз жасауы, түрлі көлемдегі қобдишалар, құрақ көрпешелер мен көрпелер, қоржын, той табақтар, корзиналар, құмыралар, әртүрлі дизайндегі сәукелелер тұтынушылардың тұрмыстық қажеттілігіне жараса, тоқыма өнімдері – шұлық, мойыншалғы, балалар жейдесі, қалпақ секілді киім үлгілері де тапсырыс берушілердің сұранысын қанағаттандырып отыр.

– Ең алғаш кіші көлемдегі, майда қобдишаларды безендіріп жасаудан бастаған кәсібімнің ауқымы қазір едәуір көбейді. Қолөнер – ұлттық тәрбиенің көзі. Маған көмектесем деп қазір отбасының бәрі шебер болды. Ең бастысы, жұрттың көңілінен шығуды мақсат тұтамын, – дейді Жанат.

Суретті түсірген автор

ШЕБЕРДІҢ ҚОЛЫ ОРТАҚ ДЕГЕН ОСЫ...

Болашақ станциясында «Екінші балабақша» аталып кеткен бір үй бар. Балдырғандар да оған үйір. Ата-аналар да баласы үйінде болмаса сол «балабақшадан» іздейтін көрінеді. Себебі үйдің ауласында шағын болса да көзтартар балалар алаңқайы орналасқан.

Шахида ЖҰМАН,
Маңғыстау

Қаладан қашықтағы станция бүлдіршіндеріне мұндай қуанышты теміржолшы жігіт, станцияның пойыз қабылдаушысы Серік Бөрібаев сыйлап отыр. Ол өз қолымен тұрғызған алаңқайды ауыл балаларына тарту, елдімекенді абаттандыру мақсатында жасапты. Онда ағаштан, машинаның ескі доңғалақтарынан қауіпсіз әрі ыңғайлы түрлі ойыншықтар бар. Сол жерде күнұзақ теміржолшының өз балаларымен бірге алыс жақындағы көрші-қолаңның қаракөздері де ойнайды.

Теміржолшының қолынан шыққан бұйымдары ауылдастары үйінің төрінен орын алғаны қашан. Көбіне сыйлық ретінде, біреулерге көмектесу мақсатында жасап береді екен. Қазір әсіресе Наурыз күндері әрбір үй төрінде Серік жасаған шай үстелдерге мейрам дастарханы жайылып, келі мен келсапта әжелеріміздің шайының дәмін, әрбір қазақ дастарханының сәнін келтіретін тары, талқан түйіліп жатқаны ғанибет емес пе?! Ол негізінен күнделікті тұрмыстық қажетті бұйымдар жасайды. Оның ішінде сәкі, шай үстел, орындық, балта, балға, қашау саптары, ілмек біздер, келі-келсап, сувенирлер және бүлдіршіндер үшін тербелетін ағаш ат, шағын алаңқайға сырғанақ, әткеншек дегендей ойыншықтар да бар. Болашақта бұл тізімді ұлғайту ниетінде.

– Бала кезден домбырамен ән айтуды жақсы көретінмін. Мұғалімдер ашық сабақтарына сұрап алатын. Ұлы тұлғаларымыздың суретін салғызатын. Мұндай өнерге жақындық атамнан дарыса керек. Туғаннан үйдің үлкені болғасын ата-әженің қолында тәрбиелендім. Атам үйде домбырамен жыр-терме айтып, ағаш, темір ұсталығымен айналысатын. Кішкентайымнан керек нәрселерін алып беріп, қасынан айналшықтап шықпайтынмын. Ол уақытта бала болсам да көргендерім есте қалыпты. Уақыты келгенде өзім де сол кәсіпті нәсіп еттім. Атам сияқты жыр-терме жаттап, домбырамен айтуды ұнаттым. Болашақта бұл өнерді одан әрі дамытып, балаларыма үйреткім келеді. Қазір шағын ғана қойманы шеберхана ретінде қолданамын. Сол цехты кеңейтіп, жаңа станоктар сатып алуды армандаймын. Бүгінде қол жетпей, қаражат кедергілерінен өнерді онша дамыта алмай отырмын. Ағаш бұйымдары табиғи таза өнім болғандықтан оған қашанда сұраныс жоғары. Істеген бұйымдарыма құда түсушілер көп. Бірақ бәрі қаражатқа тіреледі. Қажет материалдарды жан-жақтан алдырту керек. Қолдан көп нәрсе келгенмен тон келтелік қылып тұр, – дейді Серік Бөрібаев.

Ол теміржолшы болғанға дейін осы қолөнердің арқасында отбасын асырап, оқып, аяққа тұрыпты. Туған жері Бейнеу ауданында үй жиһаздарына, пластик терезе, есіктерге тапсырыс қабылдаған.

– Қызым туғанда тербелетін ағаш ат істеп бергенмін. Көргендер тапсырыс беріп, сұрап жатты. Көбіне көрші қолаң, ағайын-туыс сынған пышақ, балға, басқа да құрал-сайманы бар ма, саптап бер деп маған келеді. Біреулері материалын алып келіп, жасап беруімді сұрайды. Қолдан келіп тұрса, қалай жоқ дерсің. Ауылға көмегім болсын деп айтқанын істеп беремін, – деген қолөнерші жігіт отбасылы, бүгінде екі ұл мен екі қыздың әкесі.

Суретті түсірген автор

№11-12 (2619-2620) 19/03/2021

Представитель известной династии, Почетный железнодорожник, заслуженный ветеран отрасли, специалист высшего класса, воспитавший не одно поколение путейцев, Куванчал Естемисов накануне праздника Наурыз отмечает свое 75-летие.

СИМФОНИЯ ТРУДА

Елена КОЛДАСБАЕВА,
Алматы

Много лет он занимал руководящие и ключевые позиции в системе железнодорожного транспорта. И надо сказать, чтобы быть руководителем в период объединений и разъединений дорог, происходящих реформ, перемен и структурных перестроек, и при этом четко держать свои позиции, совсем непросто.

Куванчала не миновало послевоенное лихолетье. Он родился на разъезде №54 Кировского района Талдыкорганской области в многодетной семье фронтовика, дошедшего до Берлина, железнодорожника, старшего стрелочника, был самым старшим из детей и с малолетства познал труд. Уже подростком знал, что станет путейцем, мог часами смотреть, как за горизонт уплывает солнце и ленточкой убегает железнодорожный путь – такой манящий и далекий…

Всю свою жизнь наш герой посвятил нелегкой работе путейца. Начинал с должности монтера пути в Айнабулакской дистанции пути. Парень мужественно противостоял минусам избранной профессии: с тяжелым путейским инструментом в любую погоду обследовал километры железной дороги, тщательно устраняя все изъяны на пути поездов. Он с теплотой вспоминает своих добрых наставников, людей сильных духом и преданности колее – дорожного мастера Владимира Каретникова и бригадира пути Михаила Бухароа.

Еще восемнадцати лет не исполнилось, как он взял в руки молоток. «Ну что, Коля (так его называли на разъезде), это твой диплом», – шутили наставники, видя, как рьяно парнишка справляется с инструментом. Именно они рассмотрели в нем задатки толкового специалиста.

Куванчал поступил в Алматинский железнодорожный техникум, по окончании которого был направлен в Илийскую дистанцию пути. Работал бригадиром пути, обслуживая участки Боктер – Малайсары, Коскудук – Сары-Озек. За это время научился грамотно координировать работу, набрался опыта. Затем трудился дорожным мастером, и уже тогда снискал себе славу не только грамотного специалиста, но и хорошего организатора. Вскоре под руководством дорожного мастера Кукванчала Естемисова небольшой коллектив вышел в число лучших. Его участок всегда был на хорошем счету, путь здесь содержался в отличном состоянии. Железнодорожник и сегодня помнит особенности каждого километра, пикета и даже звена на своем участке. Помнит, как устраняли перекосы, регулировали зазоры в стыках плетей, и путь становился надежным, увеличивалось количество отличных километров.

В 1979 году перевелся в Чуйское отделение дороги, где возглавил отдел пути. Уже позже был назначен первым заместителем, затем начальником службы пути Алматинской железной дороги. Были в его трудовой деятельности должности ревизора пути, директора Бескольской дистанции пути.

– Какую бы должность я ни занимал, всегда старался построить в коллективе доверительные отношения. – Путейцев всегда отличали единство и чувство плеча, трудовая порука и сплоченность, – с волнением говорит ветеран.

В 2000 году Куванчала Естемисова пригласили возглавить Жамбылское отделение магистральной сети, где он проработал четыре года. А в 2004-м он становится директором Алматинского отделения магистральной сети. Но новая сфера деятельности для железнодорожника не была тяжелой и обременительной, его прекрасные коммуникативные способности и целеустремленность помогали в работе. Приходилось решать не только производственные задачи, но и бытовые, жилищные вопросы, курировать развитие инфраструктурных объектов станции Достык, заниматься кадровыми вопросами. И надо отдать должное Куванчалу Естемисовичу – за многие годы работы первым руководителем в нелегких условиях реструктуризации отрасли, оптимизации штатов, он смог сохранить основной костяк аппарата управления, свои кадры.

Как выходцу из сельской местности, ему небезразлично развитие поселков и станций, как никто другой он знает нужды и чаяния отдаленных станций и разъездов. Все, с кем работал Естемисов, отмечают, что этот человек обладает бесценным качеством руководителя, умением оценивать возможности других. Он редко ошибался в выборе, и уж если рекомендовал кого-то, обдумал кандидатуру со всех сторон. Впрочем, основательность Естемисова проявляется не только в этом. Он и по жизни все делает, тщательно обдумав каждый шаг.

Уже спустя годы Куванчал Естемисович занялся благотворительностью, при его непосредственном участии на родной станции Таурасы открыли памятник участникам Великой Отечественной войны и стелу строителям легендарного Турксиба.

– Наш разъезд – это маленький кусочек великого Турксиба. Поэтому железнодорожные традиции у нас на особом счету. Мы об этом помним всегда и стараемся сохранить доброе наследие наших отцов, – говорит Куванчал Естемисов.

В арсенале этого человека множество наград, юбилейных медалей, но самая значимая для него – это знак «Почетный железнодорожник».

Свой праздник Куванчал Естемисович отмечает в кругу семьи, наш ветеран имеет прекрасное наследие – троих сыновей и восемь внуков.

Для него стальное полотно – словно симфония труда, его жизненный путь, который бесконечно дорог и притягателен, а глядя с полета своих лет, наш ветеран признался, что каждый раз, приезжая на родную станцию, он снова и снова ощущает себя тем задорным пареньком, путевым рабочим Колей, словно и не было стольких пройденных километров и прожитых лет.

Фото автора

Поздравляем!

20 марта отмечает 63-летие главный менеджер – ревизор по безопасности движения департамента безопасности движения АО «НК «Қазақстан темір жолы»

БЕКТОРЕ ЕСЕНГАРАЕВ

Бекторе Шырбанович родился в 1958 году на станции Бесарык Жанакорганского района Кызылординской области в семье рабочих железнодорожников, пошел по стопам своего отца Есенгараева Шырбана – ветерана Великой Отечественной войны, потомственного железнодорожника.

Трудовую деятельность начал в 1977 году электромонтером Алма-Атинской дистанции сигнализации и связи. Более 15 лет возглавлял Кызылординскую дистанцию сигнализации и связи, за период руководства присвоены звания «Лучшее предприятие в организации безопасности движения поездов» и «Лучший руководитель года». На протяжении 7 лет Бекторе Шырбанович работал региональным главным ревизором на Кызылординском отделении.

В 2000 году за достижение высоких показателей, обеспечение стабильной и устойчивой работы железнодорожного транспорта награжден знаком «Почетный железнодорожник», в 2002 году – знаком «Қозғалыс қауіпсіздігі үшін».

Его безупречный труд также отмечен международным дипломом и международной премией – знаком Почета «Лидер национальной экономики» и многочисленными другими наградами, правительственными почетными грамотами и благодарственными письмами. Имеет научные степени кандидата технических наук и доктор Ph.D.

Руководство департамента безопасности движения АО «НК «ҚТЖ» высоко ценит вклад Бекторе Шырбановича Есенгараева в развитие железнодорожной отрасли, профессионализм, глубокое знание своего дела и поздравляет его с 63-летием. Выражает искреннюю благодарность за добросовестный многолетний труд, весомый вклад на благо железнодорожной отрасли, желает крепкого здоровья, земных благ, долгих лет жизни, семейного счастья и благополучия!

ТВОРЧЕСКИЙ ЧЕЛЛЕНДЖ

В преддверии Наурыз мейрамы железнодорожники запустили творческий челлендж.

Жаныбек КЕНЕС,
Нур-Султан

Так, региональный филиал «Южный» – АО «Пассажирские перевозки» запустил челлендж, посвященный обновлению природы и человека, началу новой жизни.

В честь празднования Наурыз мейрамы железнодорожники исполнили весенние композиции. Челлендж подхватили и другие структурные подразделения железной дороги.

Главная задача празднования Наурыз мейрамы – укрепление общенационального согласия и популяризация духовных ценностей казахского народа.

Железнодорожники второй год подряд проведут праздник без массовых мероприятий, которые могут создать угрозу для жизни и здоровья людей. Корректировки в традиционную программу празднования внес коронавирус.

«Наурыз мейрамы құтты болсын!» – под таким названием представители ОО «Казпрофтранс» проводят в Усть-Каменогорске онлайн-конкурс к празднику весеннего равноденствия. Такое мероприятие стало альтернативой массовым праздничным гуляниям, которые в связи с карантинными мерами в регионе все еще запрещены.

КРЕАТИВНЫЙ ПОДХОД К ПРАЗДНИКУ ВЕСНЫ

Ольга СТЕБЛЯНКО,
Усть-Каменогорск

В регионе торжества в честь Наурыза не проводятся уже второй год, с начала пандемии коронавируса. Но работники стальной магистрали нашли выход – поздравить своих коллег в режиме «онлайн». И здесь тоже приветствуются креативный подход и оригинальность!

– В конкурсе участвуют только члены ОО «Казпрофтранс» из Семейского отделения грузовых перевозок по Оскеменскому региону, Серебрянской и Защитинской дистанций пути, Защитинской дистанции сигнализации и связи, АО «Dosjan temir joly», ТОО «Спецсервис-Курылыс», – информировала представитель центрального совета ОО «Казпрофтранс» Айгуль Жайлаубаева. – Конкурс проводится с 13 по 24 марта в Instagram, на странице @kazproftrans. u_ka.

Условия конкурса просты: нужно снять видео с поздравлением – как групповым, так и одиночным, на любом языке, отправить видео своему председателю профсоюзного комитета. После подведения итогов победители будут награждены дипломами и денежными сертификатами.

ВАЖНО БЫТЬ В ТРЕНДЕ

Начальник сектора АСУ в Восточно-Казахстанском регионе Семейского отделения грузовых перевозок, финалист программы «100 молодых лиц ҚТЖ», корпоративный блогер, координатор благотворительного проекта «Жеңіс» – это все о нем, Евгении Португальском. Он всегда находит время для совершенствования своих профессиональных навыков и для помощи другим. Тем, кто в ней нуждается.

Ольга УШАКОВА,
Усть-Каменогорск

Как корпоративный блогер, кстати, единственный в своем регионе, Евгений Португальский имеет свою страницу в Instagram, на которой освещает деятельность железной дороги, рассказывает обо всех мероприятиях и технологических процессах, которые здесь происходят. Во время карантина корпоративные блогеры ҚТЖ не теряли времени даром: они обучались своему мастерству «онлайн» с приглашением специалистов. А в середине марта этого года отправились посмотреть на работу регионального центра управления движения поездов в Актобе. Евгений Португальский говорит, что своими впечатлениями он делился на своей странице в «инсте», приехал домой с новыми знаниями.

Евгений отмечает, что участие в конкурсе «100 молодых лиц ҚТЖ» (а он также стал единственным в регионе финалистом этого проекта) его многому научило, и все эти навыки пригодились в работе. Также Португальский участвовал в тренингах по программам «Будущий управленец», «Проектный менеджмент». Как координатор проекта «Жеңіс» от фонда социальных проектов АО «Samruk-Kazyna Trust» по Усть-Каменогорску, он вместе с коллегами-железнодорожниками объехал несколько раз ветеранов войны и тружеников тыла, доставлял им продукты, бытовую технику. Также активно участвует в благотворительных акциях ОО «Казпрофтранс».

Его трудовая биография пока не очень объемная. Вырос в микрорайоне Усть-Каменогорска «Защита», бабушка и мама трудились на железной дороге, после школы многие его одноклассники отправились на стальную магистраль.

– У меня стоял вопрос выбора профессии. Поскольку еще со школы увлекался информатикой, то пошел учиться в колледж при Восточно-Казахстанском государственном техническом университете имени Серикбаева по специальности «программное аппаратное обеспечение вычислительной техники и автоматизированных систем управления». Затем продолжил обучение в университете по профильному образованию. В это же время проходил производственную

практику в тогда еще Защитинском подотделе Семейского отделения дороги, в течение двух лет на период отпусков замещал техника отдела автоматизированных систем управления (АСУ), – рассказывает он.

Но настойчивый парень решил получить второе высшее, теперь уже железнодорожное, образование и заочно окончил Казахский университет путей сообщения по специальности «организация перевозок на железнодорожном транспорте». С 2009-го по 2014 год Евгений Португальский работал оператором отдела АСУ, потом перешел на должность инженера-технолога первой категории того же отдела. В этой должности проработал до 2020 года, в связи с сокращением штатных единиц его перевели в Оскеменское эксплуатационное локомотивное депо ведущим инженером подвижного состава. Там Евгений проработал год, а начиная с 11 февраля 2021 года он переведен на должность начальника сектора АСУ.

– Сейчас у меня в подчинении четыре оператора АСУ, которые контролируют работу в информационных системах, помогают работникам при вводе сообщений в информсистемы по движению локомотивов, по формированию, прибытию поездов и всех технологических процессов для диспетчерского аппарата, – рассказывает о своей работе Евгений Португальский. – Моя работа заключается в информационной безопасности, обеспечении бесперебойной работы вычислительной техники по всей линии и станциям, разработке технологического процесса. Также продолжаем работу по заключению договоров по безбумажной технологии в системе АСУ ДКР, контролируем этот процесс. Плюс каждый месяц я отчитываюсь о проделанной работе в информационных системах компании в нашем регионе. Сейчас у нас меняется техпроцесс, мы переходим на новую программу KPI – это качественные показатели работы на линии. Также мы продолжаем работу по обучению работе в АСУ «Станции Узел».

Евгений разносторонний человек. Но особенно его радует то, что он работает на железной дороге по специальности, имеет возможность обучаться, получать новые знания, постоянно повышать уровень профессионализма.

Фото автора

«АҚЖОЛТАЙ» АТАУЫ ҚАЙДАН ШЫҚТЫ?

Асхат РАЙҚҰЛ,
Жамбыл

ТАРИХ ТАҒЛЫМЫ

Мойынтыдан ары, Сарышағаннан бері орналасқан станцияның атауы кешегі жылдың соңына дейін «Весна» болған. Елеусіздеу жатқан бекеттен солтүстіктен оңтүстікке, оңтүстіктен солтүстікке ағылған жолаушы, жүк пойыздарының бәрі өтеді. Енді станция атауы «Ақжолтай» болып өзгерді.

Рас, бұл жағымды жаңалықты өткен жылдың соңына таман сүйіншілеген болатынбыз. Алайда, осы атауды өзгерту үшін де біршама тер төгілді. Жұмабай Асанов – 1986 жылдан бастап, 2019 жылдың қыркүйек айына дейін отыз үш жыл бойы осы станцияны басқарған теміржолшы. Міне, осы азаматтың бастамасымен «Весна» станциясы «Ақжолтай» болып өзгерді.

«Бәрімізге белгілі, кеңес заманында орыстар қойып кеткен «Весна» атауын қазақшаласақ, көктем. Бірақ бұл біздің өңірдің табиғатына да, ауа райына да келмейді. Сондықтан көп ойланып, жүз толғанып, станцияның атауын ауыстыруға ұсыныс жасағанды жөн көрдім. Оның үстіне, сол тұста Тұңғыш Президентіміз Нұрсұлтан Назарбаевтың «Рухани жаңғыру: болашаққа бағдар» атты бағдарламалық мақаласы халық арасында қызу талқыланып жатқан. Ұлттық кодымызды жаңғыртып, құндылықтарымызды салмақтай түсу қажеттігі айтылған құжат аясында алғашқы шаруалар да атқарылып жатқан еді. Осы тұрғыдан да біздің бекетімізге өзгеріс қажет болды», – дейді Жұмабек Жолдасбайұлы.

Ал Ақжолтай атауы қайдан алынды? Станциядан 120 шақырым қашықтықта Мойынты станциясы орналасқан. Одан бері 70 шақырым қашықтықта Орта жүзден шыққан батыр Ағыбай бабамыздың атында ауыл бар. Ал сол Ағыбай батырды жұрт Ақжолтай атап кеткені айтылады тарихи деректерде. Өйткені, атқа отырғанда екі аяғы жерге тиіп тұратын, екі иығына екі кісі отырғандай ірі денелі батырдың жолы болғыш болған көрінеді. Ақжолтай батыр сонау 1820-1840 жылдары Ресей империясының Қарқаралы, Ақтау, Ақмола бекіністеріне шабуылында, патша әскерлерімен Ырғыз, Тобыл өзендері бойындағы ұрыстарда, Қызылжар, Көкшетау шайқастарында топ жарған деседі. Кенесары ханның Кекілік тауындағы қырғыздармен ұрысында да Наурызбай батырмен бірге дұшпан шебін бұзып өтіпті. Сүйегі Сарыарқа мен Бетпақдала шектескен Тайатқан-Шұнақ жерінде жерленген. Сондықтан жергілікті азаматтар станция атауын батыр баба есімімен жаңғыртқанды жөн көріпті.

«Бұл бастама ең алғаш 2017 жылы көтерілді. Еліміздің Атазаңына сәйкес жер-су атауларын өзгерту туралы мәселелер үш жылда бір қаралады екен. Республикалық ономастикалық комиссияның ұйғарымы мен Үкіметтің қаулысы 2020 жылы желтоқсанда тиді қолымызға. Сондай қатты қуандық еңбегіміздің ақталғанына. Қазіргі таңда құжаттар мен мөрдің барлығы өзгертілу үстінде», – деді Жұмабек Асанов.

Теміржолда 47 жыл еңбек етіп, оның 34 жылында осы «Ақжолтай» станциясын басқарған қарт теміржолшы, өкінішке орай, осынша уақыт аралығында компания тарапынан бірде-бір марапат алмаған. Бұл, енді, шынымен бір кем дүние!..

Суретті түсірген автор

МАШИНИСТЕР ИГІЛІГІ ҮШІН...

Қуаныш ҚОЖАЕВ,
Семей

ДЕНСАУЛЫҚ

Соңғы жылдары Семей ЖТ бөлімшесі бойынша әсіресе тепловоз жүргізуші машинистер арасында жүрек-қан тамыр аурулары жиілей түскені байқалуда. Қазіргі таңда бөлімшеге қарасты барлық локомотив пайдалану деполарында теміржолшылардың өмірі мен денсаулығын сақтап, нығайту үшін түрлі шаралар қолға алынып жатыр.

Бір айта кетерлігі, ағымдағы жылдың басынан бері бөлімшедегі локомотив шаруашылығында бірде-бір тосын жайт орын алмаған. Өткен жылдары жұмыс үстіндегі машинистердің денсаулығы түрлі жағдайларда сыр берген жайттар тіркелген болатын. Сондықтан да, депо басшылығы машинистер денсаулығын сақтау мен нығайту және өндіріс барысында бақытсыздыққа әкелетін оқиғалардың алдын алу мақсатында биыл денсаулық мәселесін басты негіз етіп алып отыр.

Мәселен, осы жыл басынан бастап «Медикер – өндірістік медицина» ЖШС-мен бірлескен арнайы шарт қолданысқа енгізілді. Яғни, машинистер үшін жұмыс ауысымы алдындағы және де ауысымнан кейінгі мезеттерде медициналық тексерулер жүргізіліп, қажет жағдайда дәрігерлік қызметтер көрсетіледі. Жүрек қағысы мен тамыр соғысынан ақаулық білінген мамандар рейске жіберілмейді немесе басқа мерзімге ауыстырылады.

Аталмыш серіктестіктің қосалқы мердігері «Семей темір жол ауруханасы» ЖШС мен Аягөз қаласында орын тепкен «Қазығұл» ЖШС болып саналады.

Ал ауысым алдындағы медициналық куәландыру жұмыстары, сонымен қатар, желі бойындағы Жаңа-Семей, Дегелең, Шар, Жаңғызтөбе, Суықбұлақ, Шаған, Үш биік, Таңсық, Жарма, Жалпақ, Ауыл, Белағаш, Шөптығақ станцияларында жүргізіледі. Жыл басынан бері бүгінгі күнге дейін локомотив бригадаларының тексеруден өтпей ауысымға жіберілу жағдайлары тіркелмеген.

Қазіргі күндері машинистер арасында түсіндіру жұмыстары күшейтілген. Мәселен, өндіріс барысында машинистің денсаулығы кенеттен нашарлағанда немесе оқыс жарақат алған жағдайда алғашқы медициналық көмек көрсету жайлы кеңес беру ісі жолға қойылған. Бұл орайда бөлімшеге қарасты локомотив пайдалану деполарындағы өндірістік дәрігерлер машинистер денсаулығын нығайту мен сақтау жайында сұрақ-жауап алмасуға да ден қойған.

– Тепловоз кабинасындағы ұдайы сақталатын вибрация, шуылдың шектен тыс көптігі, түнгі ауысымдағы жұмыс, тіпті жол бойындағы шұғыл тежелу оқиғалары да машинист жүйкесіне елеулі салмақ түсіреді. Ағза жиі-жиі стресс жағдайына ұшырайды. Осыдан келіп, денсаулық сыр беруі мүмкін, – дейді бұл орайда бөлімшенің локомотив шаруашылығы бойынша ревизоры Данияр Бекішев.

Жалпы, тепловозды тізгіндеушілер арасында жиі кезігетін сырқат түрі – қан қысымының жоғарылығы, жүрек-қан тамыр аурулары екен.

Бұл орайда дәрігерлер қауымын алаңдатарлық жайттарға негіз бар. Мәселен, қазіргі күні ТЧЭ-24 бойынша 103 адам, Аягөз локомотив пайдалану депосы бойынша 54 маман диспансерлік есепте тұр екен. Осы орайда өндірістік дәрігер мен фельдшерлер машинистердің жұмыс орындарында тексерулер жүргізіп, еңбек қарқынын медицина қызметкерінің көзімен байқап көруде. Ал, депо басшылығы тарапынан тиімді жағдай жасалуда. Яғни, локомотив бригадаларының жұмыс сағаттарының асып кетпеуі, еңбек және демалыс режимін сақтаулары тұрақты қадағаланады.

Суретті түсірген автор

ӨТКЕЛ МӘСЕЛЕСІ ӨТКІР ТҰР...

КӨКЕЙКЕСТІ

Теміржол өткелі мәселесін өткен жолы да қозғаған едік. Дегенмен тағы қайталауға мәжбүрміз. Себебі дәл осы өткелде алдымен адам өмірі мен қауіпсіздігі жатса, онан кейінгі орында теміржол қозғалысына келетін қауіп-қатер тағы бар.

Шахида ЖҰМАН,
Маңғыстау

Ескерте кетейік, Маңғыстау жол дистанциясына қарасты 34 теміржол өткелі бар. 30-ы төртінші, 2-еуі екінші, тағы 2-еуі бірінші санатты өткелдер.

– Жыл басталғалы Маңғыстау жол дистанциясына қарасты теміржол өткелдерінде 3 рет теміржолдан өту ережесін бұзу дерегі тіркелді. Еліміздегі статистиканы қарасақ, былтыр өткелдерде – 14, осы жылғы жыл басынан бері екі ай ішінде 8 жол-көлік оқиғасы тіркелген. Жалпы теміржол өткелінде жол-көлік оқиғасының барлығы жүргізушілердің жол қозғалыс ережесінің 15.1 және 15.2 тармақтарын өрескел бұзуының салдарынан болып отыр. 2017 жылы Маңғыстау жол дистанциясына қарасты Бастау-Өзен аумағында, 2019 жылы Алматы жол дистанциясына қарасты Ақсеңгір-Шымалған учаскесінде болған апатты әлі ұмыта қойған жоқпыз. Сондықтан жоғарыда айтылған мәселелерді ескеріп, өткелде болатын апаттардың шығуын зерттей келе және ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2019 жылғы 10 шілдедегі №495 бұйрығы 2-тарау 23-тармақшасына сәйкес Шетпе ауылындағы 314-шақырымдағы өткелге жанасатын «Қазына Маңғыстау» ЖШС-не тиесілі автокөлік жолының жабылуына ұсыныс берудеміз. Ол жолды 2020 жылдың 11 ақпанында Маңғыстау облыстық жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің бас маманы Б.Абаев өз мәлімдемесінде жабылғандығын баяндаған болатын. Алайда, қазірге дейін ол жол жабылған жоқ, – деген Мұхтар Кульчанбаевтың айтуынша, жүк көліктері аталған теміржол өткеліне келіп солға бұрыларда тіке жолдағы көлікті өткізу үшін күтіп тұратын көрінеді. Сондықтан оның артынан келген көлік теміржол өткелінің үстінде тұрып қалуға мәжбүр болады екен. Егер сол кезде пойыз келсе, оның арты не боларын айтпаса да бағамдай беріңіз. Сондықтан Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің №495 бұйрығы 23 пунктінде көрсетілуі бойынша теміржол өткеліне 100 метр қашықтықтағы екінші деңгейлі автожолдардың жабылуы да қауіпсіздікке оң ықпалын тигізбек, – дейді Маңғыстау жол дистанциясы техникалық бөлімінің жетекші инженері Мұхтар Кульчанбаев.

Маңғыстауда мұндай жол Шетпеде бар екен. Ол «Ақжол Құрылыс» ЖШС-не қарасты, 314-шақырымдағы теміржол өткелінен 36 метрде орналасқан, шлагбауммен тұрған екінші деңгейлі жол. Оны жабу туралы Маңғыстау ауданы және Шетпе ауылы басшылығына хат жазылған, бірақ қазір ашық тұр.

Маңғыстаудағы теміржол өткелдерінде соңғы оншақты жылдың ішінде бірнеше қайғылы жағдай тіркелген. 2013 жылы 399-шақырымда мұнай таситын машина мен жүк пойызының соқтығысып, алапат апат болғанын ұмытпаймыз... Материалдық үлкен шығынды айтпағанда, апаттың арты адам өлімімен аяқталды. Бір жыл өткенде, 2014 жылы Шетпе-13 бекет аралығындағы 305-шақырымдағы өткелде трактор мен тепловоз соқтығысты. Мұның салдары да белгілі. 2017 жылы... Маңғыстау теміржолының өткелінде болған ең ірі апат тіркелді. Жаңаөзен қаласы 181-шақырымдағы өткелде жолаушылар газелі мен маневрлік тепловоздың соқтығысуы салдарынан 9 адам қаза болды. 2020 жылы «Р» бекеті мен Боржақты аралығында тағы бір жол-көлік оқиғасы болды. Жалпы мұның бәрінің де адам өміріне, жол қозғалысына, теміржол мүлкіне орасан зор зардабын тигізетіні айтпаса да түсінікті.

Суретті түсірген автор

Емтихан

САБАҚ САПАСЫ СЫНАҚПЕН АНЫҚТАЛАДЫ

Теміржолшылардың білімі мен біліктілігін жетілдіру, озық тәжірибелерді насихаттап, өндірісте қолдану арқылы пойыздардың қозғалыс қауіпсіздігін сақтауды арттыру аймақ теміржолы басшыларының кәсіби міндеті саналады.

Сабырхан СЕЙІЛБЕКҰЛЫ,
Шиелі станциясы

Осы мақсатта аймақтағы теміржол мекемелерінде жыл басынан бері онлайн және офлайн режимінде өткізіліп келген өндірістік техникалық сабақтардың сынама емтихандары өткізілді. Қызылорда магистральдық желі бөлімшесіне қарасты Қызылорда жол дистанциясының Шиелі станциясындағы №4 өндірістік телімінде жүргізілген осындай кезекті сынақ барысына куә болдық.

Қызылорда жол дистанциясы бойынша жыл басынан бері өткізілген түрлі деңгейдегі техникалық-өндірістік сабақтардың емтихан қорытындысынан дистанцияның 53 теміржолшысы сүрінбей өткен. Олар – Сауран мен Майлытоғай станциялары арасындағы перегондарда жылжымалы құрамдардың қауіпсіз қозғалысы үшін жолдың бабын жасап жүрген жол жөндеушілері мен теміржол өтпелерінің кезекшілері. Жолшылар сынағын дистанцияның еңбек қорғау және техникалық қауіпсіздік инженері Майра Бадрақова, өндірістік оқыту шебері Сейтен Көшекбаев, Шиелі станциясындағы өндірістік телім бастығы Қайыржан Төлегенов, көпір шеберінің көмекшісі Қанат Оспановтар өткізді. Емтихан сұрақтарына жыл басынан бері әзірленген жолшылар сынақты ойдағыдай тапсырып, өздерінің нағыз кәсіби маман екенін дәлелдей білді.

ЖЫЛ БАСЫНАН БЕРІ ОСЫ САУАЛДАР ТӨҢІРЕГІНДЕ ТҮСІНДІРУ САБАҚТАРЫН ӨТКІЗГЕН ДИСТАНЦИЯ БАСШЫЛЫҒЫ ЕНДІ ОНЫҢ МЕҢГЕРІЛУІН САРАПҚА САЛЫП ОТЫР.

Жолшылармен бірге жыл басынан бері түрлі тақырыптарда өткізілген өндірістік сабақтардың қаншалықты меңгерілгенін анықтау үшін, оның жеке басы мен жылжымалы құрамдардың қауіпсіздігін сақтауға әзірлігін анықтауға байланысты теориялық және ситуациялық сауалдар, дистанция жұмысшыларына қатысты телеграфтық нұсқамалар, нормативтік құжаттарға қатысты және өзге де жағдайларға байланысты сауалдар емтиханның басты сұрақтары болды. Жыл басынан бері осы сауалдар төңірегінде түсіндіру сабақтарын өткізген дистанция басшылығы енді оның меңгерілуін сарапқа салып отыр.

– Компания бойынша орын алған тосын жағдайлардың біздің дистанцияда қайталануына жол бермеу үшін кезектен тыс техсабақ, түсіндіру жұмыстары өткізіледі. Сонымен қатар орын алған жағдайларға қатысты әзірленетін «Бюллетень» үгіт парағы бойынша да түсіндіру жұмыстары жүргізіліп, соның нәтижесін пысықтаудан өткіздік. Емтиханға келген 53 теміржолшының барлығы сынақтан сүрінбей өтті. Дегенмен әрбір теміржолшы пойыздардың қозғалыс қауіпсіздігін сақтауды арттыруға өз үлесін қосу үшін, өзіне бекітілген участокта жолдың бабын технологиялық талапқа сай ұстап, жылжымалы құрамдардың кідіріссіз өтуі үшін өз білімін ұдайы жетілдіріп отыруы шарт.

Сондықтан біздің теміржолшылармен өндірістік-техникалық жұмыстарымыз ұдайы жан-жақты жүргізіледі. Осы жұмыстардың қорытындысын емтихан алу арқылы қорытындылап, алдағы уақытта қандай нәрсеге күш салу керектігін байыптап, сол бағытта жұмыс жүргіземіз, – деді емтихан мүшелері атынан сөз алған Майра Бадрақова.

Суретті түсірген автор

ПЕРСПЕКТИВЫ ПУТЕВОГО РАЗВИТИЯ

ИНИЦИАТИВА

Железнодорожники Карагандинского региона выступили с предложением дополнительно построить три пути на станции Шубарколь. Это позволит поэтапно увеличить перерабатывающую способность с 350 до 684 вагонов.

Светлана МОГАЙ,
Караганда

– На сегодняшний день на станции Шубарколь имеется 6 путей. Наше отделение вышло с инициативой увеличить пропускную способность и объем запланированных перевозок. Для этого нужно дополнительно построить три пути , – рассказывает начальник технического отдела филиала АО «НК «ҚТЖ» – Карагандинское отделение ГП» Адильхан Ибраев. – После этого перерабатывающая способность увеличится почти в 2 раза. Этот процесс будет поэтапным.

В первый этап входит строительство путевой части, во второй – включение железнодорожных путей в электрическую централизацию. Таким образом, станция Шубарколь по своему статусу выйдет на новый, более технологичный уровень. На сегодняшний день вблизи станции расположен действующий угольный разрез АО «Шубарколь комир». С юга к поселку подходит автотрасса и железная дорога протяженностью 121 километр от станции Кызылжар, расположенной на трассе Жезказган – Караганда.

Семь лет назад была продолжена железная дорога на Шубарколь протяженностью 214 километров. Ее строительство дало много преимуществ, в том числе осуществление отправки с известного Шубаркольского разреза через Аркалык напрямую в Россию, Прибалтику, Финляндию.

В месяц со станции отправляется около 5,5 тысячи вагонов, что составляет около четырех миллионов тонн груза. До этого приходилось грузить уголь окружным путем – через Кызылжар и Караганду. Отныне и тупиковая ветка с севера до Аркалыка получила через Шубарколь выход на Жезказган.

В настоящее время по линии Аркалык – Шубарколь открыто движение пассажирских поездов. В перспективе – расширение станции Шубарколь с увеличением перерабатывающей и пропускной способностями.

Фото автора

ФЛАКОНЫ ДЛЯ ВАКЦИНЫ УЖЕ В АЛМАТЫ

Роман ЛЮБИМОВ,
Нур-Султан

АКТУАЛЬНО

АО «НК «ҚТЖ» за 8 дней осуществило доставку из Восточного Китая в Алматы социально значимого груза – трех миллионов флаконов для вакцины от коронавируса.

Международный поезд «Цзянсу» отправился в путь с китайско-казахстанской материально-технической базы Ляньюньган провинции Цзянсу в начале марта. Преодолев расстояние в несколько тысяч километров, состав со 1 100 ящиками флаконов для вакцины от коронавируса прибыл в Алматы. На доставку важного груза АО «НК «ҚТЖ» ушло чуть больше недели.

К слову, в непростой для всего мира период пандемии коронавируса через Казахстан регулярно следуют железнодорожные составы с медицинскими грузами из Китая в направлении стран Центральной Азии и Европы.

Для АО «НК «ҚТЖ» доставка социально значимых грузов – один из главных приоритетов, отмечают в пресс-службе нацкомпании.

ПРОВЕРКА ПОКАЗАЛА...

ВКО

В Алматинском регионе начался весенний комиссионный осмотр. В первый день комиссия проверила 9 станций: Отар, Чильбастау, Копа, Казыбек бек, Жирен-Айгыр, Жингельды, Шамалган, Аксенгир и Бурундай.

Елена КОЛДАСБАЕВА,
Алматы

Первой стала станция Отар, которая находится на стыке между Алматинским и Жамбылским отделениями, а по объему грузовых и технических операций и сложности работы относится ко второму классу. Каждый представитель службы проверил станцию по своему направлению.

Директор отделения грузовых перевозок Берик Акчалов, работники отдела безопасности, технического блока проверили нормативно-техническую документацию, выполнение нормативов личного участия руководящего состава, формуляры, провели беседы с дежурным по станции на знание ПТЭ, действующих приказов. Проверили противопожарную безопасность, посты военизированной охраны, осмотрщиков вагонов. Не ускользнуло внимание и от товарных кассиров, оформления вагонов и выдачи груза.

Аналогичные действия прошли на других станциях.

– Отдельным моментом проверки станет выход хозяйств из зимы, подготовка к летним перевозкам, ведь от того, как предприятия подготовились к комиссионному осмотру, напрямую зависит качество работы и обеспечение безопасности движения поездов, – подчеркнул Берик Акчалов.

К слову, не останутся без внимания социальные вопросы, охраны труда и создания благоприятных условий в коллективах, так как в состав комиссии включены профсоюзные работники.

Параллельно директор Алматинского отделения магистральной сети Аскар Жексембиев с ревизорским аппаратом проверили состояние путей, перегонов, стрелочных переводов, табельные для работников путевого хозяйства, бытовые условия работников. Заострили внимание на устройствах электроснабжения, сигнализации и связи. В процессе проверки сделали визуальный осмотр всех служебных и технических зданий с особым упором на вопросы охраны труда, личной безопасности, случаев перехода путей в неустановленных местах, которые еще имеют место.

На станции Бурундай подвели итоги первого дня. Берик Акчалов отметил, что к осмотру подготовились неплохо.

На таких крупных станциях как Достык, Актогай, Матай, Уштобе и Алтынколь пройдут узловые совещания со всеми причастными службами.

По итогам весеннего комиссионного осмотра состоится расширенное совещание по выявленным замечаниям по всем хозяйствам, будет дана объективная оценка и отмечена лучшая станция.

Фото автора

БЛАГОДАРНОСТЬ ОТ АКИМА

Ануар БАЙЖАНОВА,
Уральск

СОЦИУМ

Аким ЗКО Гали Искалиев встретился с ветеранами-железнодорожниками и партийными активистами, поблагодарил их за активную работу во время электоральной кампании по выборам депутатов Мажилиса Парламента РК и маслихатов всех уровней.

Встреча состоялась по инициативе председателя первичной партийной организации железнодорожников Уральского региона, начальника вокзала Кайырболата Гайнедена. Глава области посетил музей железнодорожников, отметив обширность и уникальность экспозиции, оставил запись в памятном альбоме посещений музея и поблагодарил железнодорожников за плодотворную работу, пожелав крепкого здоровья и долгих лет жизни.

– Выражаю вам благодарность за проявленную активность в период предвыборной агитации и за личный вклад в убедительную победу партии «Nur Otan». Уверен, что и в дальнейшем вы приложите весь ваш опыт и знания в реализацию предвыборных программ партии, – отметил он, вручая благодарственные письма. Также он дал поручение начальнику железнодорожного вокзала модернизировать здание для улучшения и повышения сервиса, создания удобств для свободного и безбарьерного передвижения жителей и гостей города по территории вокзала.

Фото автора

А СНЕГ ИДЕТ И ИДЕТ

В ТРУДОВОМ РИТМЕ

Зима выдалась нынче снежная, наступивший март тоже не дает спуску. Более 200 работников Илецкого отделения ГП и ИЖУ выходят на борьбу со снегом, обеспечивая бесперебойное движение поездов.

Фото автора

Анна ПАНИЩЕВА,
Илецк-1

Из-за обильных осадков и гололеда автодороги периодически закрываются. Для железнодорожников нынешняя зима в прямом смысле горячая пора: на очистку путей от снега привлечен, практически, весь личный состав Илецкого отделения ГП, Илецкого железнодорожного узла, всех причастных предприятий. В общей сложности на снегоборьбе заняты монтеры пути, машинисты, дорожные мастера, связисты, СЦБисты, работники ИССО, ПТО, всех станций, а также 4 единицы специализированной техники.

Очистку стрелочных переводов на тракционных путях Илецкое локомотивное депо проводит своими силами. Ежедневно на 13 раздельных пунктах от разъезда Уютный на границе с Западно-Казахстанской областью до разъезда Кос-Арал на границе с Актюбинской областью, особенно на узловой приграничной станции Илецк-1, включая выход на Южно-Уральскую железную дорогу, производится очистка от снега 275 стрелочных переводов и 100 закрестовинных кривых. В сильные снегопады производилась обдувка стрелочных переводов 275 единиц по станции Илецк, есть автоматическая обдувка, а в сильные снегопады – работниками ПЧ. Десятиметровые площадки и переездные настилы очищаются от льда и снега дежурными работниками на всех 19 охраняемых переездах.

Только за январь вывезено снега почти 8 тысяч кубометров, за февраль – 12 580. В январе и феврале произведена очистка перегонов снегоочистителем СДПМ Илецк – Кос-Арал – 198 километров, Илецк – Уютный-135 (по два выезда в месяц). Работников, привлеченных на закидку снега, обеспечили горячим питанием. Предоставлялись перерывы для обогрева. Задержек подвижного состава и нестандартных ситуаций по вине Соль-Илецких железнодорожников не допущено.

СТРАТЕГИЯ ЛИДЕРСТВА

ПРОФСОЮЗ

Карагандинский филиал общественного объединения «Казахстанский отраслевой профессиональный союз работников железнодорожного, автомобильного, воздушного и водного транспорта» считается приоритетной структурой в ҚТЖ и занимает лидирующую позицию среди профсоюзных структур в стране.

Светлана МОГАЙ,
Караганда

На сегодняшний день в структуру филиала входят 22 первичные организации профсоюза, в которых состоят 100% работников.

Возглавляет организацию Яхия Альмусин. В 2006 году он был избран освобожденным председателем первичной профсоюзной организации Карагандинского отделения, являющегося одной из крупнейших железнодорожных организаций. В 2015 году он был избран председателем Карагандинского филиала общественного объединения «Казахстанский отраслевой профессиональный союз работников железнодорожного, автомобильного, воздушного и водного транспорта».

– В соответствии с Уставом профсоюза целью нашей деятельности является представление, выражение и защита индивидуальных, профессиональных и социально-экономических прав членов профсоюза, участие в благотворительной деятельности, проведение культурных и спортивно-оздоровительных мероприятий, – рассказывает Яхия Аьмусин.

Так, за 2020 год Карагандинским филиалом профсоюза оказана благотворительная помощь сумму 1 700 000 тенге, в том числе 32 семьям, особо нуждающимся в материальной помощи работникам, имеющим детей-инвалидов, предприятиями региона на сумму 320 000 тенге,

– Кроме того, мы поддержали 19 многодетных семей, собрав для них 600 000 тенге. Также наши члены профсоюза не остались в стороне от трагедии, произошедшей в жизни монтера пути Жанааркинской дистанции пути НЖС-4 Нуркена Жанкабылова. В результате пожара был нанесен непоправимый ущерб его жилью. Нам удалось собрать 100 000 тенге для восстановления уничтоженного огнем имущества.

– Члены профсоюза постоянно обращаются в филиал за помощью и разрешением спорных вопросов касательно трудового законодательства, по оплате труда, оплате дней прохождения медосмотра, стажа работы, предоставления служебного жилья, по социальным выплатам, – продолжает он. – Наибольшее количество обращений – по оказанию благотворительной помощи на лечение, оплату операций, в связи с трагическими событиями в семье, в связи с тяжелым материальным положением, климатическими катаклизмами.

– В нашей практике – коллективные конфликты урегулировать на стадии обращения трудового коллектива и проведением встреч работодателя с работниками. Как правило, такие мероприятия имеют положительные результаты. На 2021-2023 годы профсоюзной организацией направлено 25 предложений в Коллективный договор, – резюмировал Яхия Альмусин.

Тазы ұстап, саятшылық өнерді ұстанған жастардың арасында теміржолшылар да бар. Депоның темірдей тәртібіне бағынған Әділбек Әбу ұлттық спорт түрін өз хоббиіне айналдырып жүр. Жүйрік иттің тұқымын өсіріп, қансонарға шығатын жас теміржолшы сал-серіге тән аңшылықтағы қызықтарымен бөлісті.

Ардақ ЕРУБАЕВА,
Ақтөбе

ҚҰМАЙ ТАЗЫ, ЖҮЙРІК АТ – ЕР СЕРІГІ...

Қазақ үшін жүйрік ат, қыран бүркіт және құмай тазының жөні бөлек. Кезінде аталарымыз «Жеті қазынаның» біріне балаған құмай тазыға киіз үйінен орын берген. Ал жаңа заман легіндегі жастар арасынан ат жүгіртіп, соңына ит ертетіндер некен-саяқ. Әр ауылда аңшылыққа әуес жігіттер болғанымен, түпкілікті айналысатын, оған жан-тәнімен берілген азаматтарды табу қиын. Серілердің сарқытындай өне бойынан қазақылықтың иісі есіп тұрған жастардың теміржолшылар арасында болуы бізді қуантты.

27 жастағы Әділбек Әбу – Темір ауданы Шұбарқұдық ауылының тумасы. Ол кәсіптік лицейден арнаулы білім алғаннан кейін 2014 жылдан бастап Қандыағаш локомотив депосына қарасты Әйтеке би айналымында машинист көмекшісі болып жұмыс жасайды.

«Аңшылықпен бала кезімнен айналысамын. Әкем, ағаларым – тазы баптап, серілік құрған адамдар. Әкеме еріп жүріп, оны көріп өскен бізге аңшылықпен айналыспау мүмкін емес еді. Жүйрік ат, құмай тазы десе, делебесі қозатын қазақпыз ғой. Сол ортада жүргеніме, ләззатын жан-тәніммен сезіне алғаныма қуанамын», – дейді Әділбек.

Аңшылықты серік еткен теміржолшының айтуынша, тұрып жатқан ауылының маңында елік, борсық, қоян, түлкі секілді аңдар бар. Қазақтың кең әрі бай табиғатының өзі нағыз демалысты сыйлай алады.

Тазы баптап, аңға шығудың арнайы құпиясы не ерешелігі жоқ. Әр адамның қызығушылығына байланысты. Оның үстіне бұл – ұлттық спорт түрі. Одан пайда болмаса, зияны жоқ. Қазіргі күні телефонға үңіліп интернетте отырғаннан тазымен далада жүріп қайтқан он есе артық», – дейді аңшылықты серік еткен теміржолшы.

Әділбектің қолында баптап отырған төрт тазысы бар. Арманы – қазақ тазысының мәртебесін көтеру.

Суретті түсірген автор

ШАШ – ӘЙЕЛДІҢ КӨРКІ

ӘСЕМДІК

Шымкент станциясының парк кезекшісі Назира Тұңғышбекова теміржол саласында 35 жылдан бері еңбек етіп келеді. Зейнет жасына жақындаған апамыздың белінен төмен түсетін қолаң шашы көрген жанды сүйсінтеді. Жас кезінде тіпті тілерсегіне дейін түскен көрінеді.

Жансая СЫДЫҚБАЙ,
Шымкент

– Ой тәйірі, осы да шаш па, кезінде тобығыма түскен қалың шашты жуып тараудың өзі жұмыс болатын, – деп күледі апамыз. Жұмыстан бос уақытында қазақтың ою-өрнекке толы көрпе-жастықтарын тігумен де айналысатын Назира апай он қолынан өнер тамғанісмер де екен.

– Тігінмен айналысуға уақыт тапшы. Тапсырысты көп алмауға тырысамын. Соның өзінде көңілін қимайтын дос-жарандарымның, құдаларымның, қызымның құрбыларынан түскен тапсырыстарды орындап беремін. Қазақтың құрақ құрастыру өнері керемет қой. Тұтас даналыққа толы. Қызым тігін курсына қатысып үйреніп алды. Сонымен қосылып жүріп мен де үйреніп алдым. Сөйтіп 45 жасымда тігінді бастап кеттім. Базардан көрпе-төсек сатып алмаймын. Бәрін өзім тігемін. Ал ұлттық нақыштағы камзол, бешпет, көйлектерді қызым Перизат тігіп береді, – дейді Назира Елтайқызы.

Қыздары Салтанат пен Перизат та теміржол саласында еңбек етеді. Жалпы, Тұңғышбековтер – теміржолшылар әулеті. Марқұм жолдасы Өмірбай өткен жылы наурыз айында дүниеден қайтқан екен.

Назира Елтайқызы бала күнінен қазақтың салт-дәстүрін өн бойына тереңінен сіңіріп өскен. Ең қызығы, алпысқа жақындаса да апамыз атқа мініп серуендегенді жаны сүйеді. Туған жері Сайрамға барған кезінде өзі де атқа armansыз мініп, немерелерін де атқа отыруға баулиды екен. Бала күнінен аттың құлағында ойнап өсуіне әкесінің көкпар аттарын баптауы себеп болыпты. Содан болар, өзінің айтуынша, үйдің де, түздің де тірлігін қатар алып кете береді. Жас күнінде сиыр сауып, күбі пісіп, май шайқап, құрт жасап, қаттама нан пісіріп, кеспе көже кесу сүйікті ісі болған.

– Жыл сайын наурыз мерекесінде 7 түрлі дәм қосып, арнайы наурызкөже істеймін. Оған ерекше дәм берсін деп қазы қосамын. Наурызды көже арқылы немерелеріме ұлттық құндылықтарымызды дәріптеуді парызым деп санаймын, – дейді теміржолшы Назира.

Суретті түсірген автор

ТӘТТІ ТАРАТТЫ

Айсұлтан АРМАН,
Маңғыстау

Маңғыстаудағы Наурыз мейрамы 14 наурызда Амал мерекесінен басталды.

Бірақ қазіргі елдегі ахуалға байланысты бұл үрдіс бұрынғыдан өзгешелеу көрініс табуда. Десек те, сыйлық сыйлау дәстүрі әлі де жалғасуда. Сондай бір шара Маңғыстау теміржол вокзалына келген қонақтарды қуантудан басталды. Вокзалдағы жолаушылар мен қызметкерлер кенеттен тосынсыйға тап болды. «Mangystau Nauryz Fest-2021» фестивалі аясында Маңғыстау облыстық Қазақстан халқы Ассамблеясының өкілдері теміржол вокзалына келушілерге тәтті үлестіріп, мерекелік көңіл күй сыйлады. Күтпеген жерден танымаған адамдардан сыйлық алған жолаушылар ерекше қуанышқа бөленіп, алғыстарын білдірді.

– Әдетте әрбір мереке сыйлықсыз өтпейді. Осыған орай біз бүгін өңірімізде алғаш рет өтіп жатқан «Mangystau Nauryz Fest-2021» фестивалінің шеңберінде теміржол вокзалында облыс тұрғындары мен қонақтарына тәттілер таратудамыз. Оларды Амал және Наурыз мерекесімен осылай құттықтауды жөн көрдік. Бұл іс-шара Тәуелсіздігіміздің отыз жылдығы аясында халықтың бірлігі мен тұтастығын нығайтуға, ұлттық салт-дәстүрлерді насихаттауға бағытталған, – дейді ұйымдастырушылар.

Суретті түсірген автор

СПОРТ

С душой и творческим подходом провели соревнования по зимней рыбалке железнодорожники Оскеменского региона Семейского отделения грузовых перевозок. Мероприятие прошло на Каменском водохранилище, которое находится в полутора часах езды от Усть-Каменогорска. Организатор соревнований – ОО «Казпрофтранс».

Фото автора

ЛОВИСЬ, РЫБКА!

Ольга УШАКОВА,
Усть-Каменогорск

Несмотря на конец марта, эту рыбалку можно с уверенностью назвать именно зимней, потому что в Восточном Казахстане в первый месяц весны холодно, дует ветер, идет снег.

Путь железнодорожников на «Каменку», как водохранилище называют в народе, тоже оказался непростым. Машины попали-таки в переметы, застряли. Вытаскивали их сообща, раскидывая снег из-под колес лопатой. Последние три сотни метров шли пешком, выгрузив из машин все принадлежности. И вот оно, водохранилище. Лед настолько толстый, что нет сомнения: выдержит всех!

– Наживка – это мотыль, опарыш, – говорит председатель профкома Восточно-Казахстанского региона Берикхан Тлеужанов. – Ловят рыбу на мормышку, а хищника – на удочку.

Работники Оскеменского эксплуатационного локомотивного депо рассказывают, что на их предприятии среди машинистов было много желающих принять участие в зимней рыбалке, но их вызвали на работу.

Соревнования длились несколько часов. Но, как оказалось, испытания рыбаков этим не закончились. После обеда им предстояло со всем рыбацким снаряжением пробежать стометровку, а также на время пробурить во льду лунку. Наконец, ближе к вечеру Берикхан Тлеужанов объявил построение.

Кто же стал счастливчиком и получил призы от профсоюза?

– В номинации «Зимний забег рыбака» награждается локомотивщик Нуржан Канапьянов, в номинации «Скоростной бурильщик» – начальник производственно-технического отдела Оскеменского эксплуатационного локомотивного депо (ТЧЭ-22) Дидар Бурбаев, – начал награждение Берикхан Тлеужанов. – В номинации «Самая большая рыба» награждается Адилет Тельгараев со станции Риддер.

За занятое третье место в номинации «Самый большой улов» награду получил Мереке Жалгаспаев со станции Усть-Таловка. Второе место в этой номинации занял Адилет Тельгараев. Наконец, первое место за самый большой улов – у машиниста тепловоза ТЧЭ-22 Молдагалима Тезекшибаева. Он же стал и самым старшим участником соревнований, за что тоже получил приз. Как выяснилось, Молдагалим Тезекшибаев был настроен решительно с самого начала.

В номинации «Самая первая рыба» победил участковый ревизор Семейского отделения грузовых перевозок Александр Соснин, а самым молодым рыбаком оказался его 15-летний сын Виталий.

НА ЛЫЖНЕ – ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКИ

Спортсмены-железнодорожники приняли участие в VI Бурабайском лыжном марафоне-2021, посвященном 30-летию независимости Казахстана. По итогам гонки на 30 километров коньковым ходом бронзовую медаль в копилку АО «НК «ҚТЖ» принес работник филиала «Экспресс» АО «Пассажирские перевозки» Шакарим Кожабаев.

Любовь РОВБА,
Нур-Султан

Соревнования прошли в минувшее воскресенье на лыжной базе ЦСКА. Организатором выступил клуб любителей лыжных гонок «Бурабай». Традиционно этот марафон собирает в Жемчужине Казахстана профессиональных лыжников и спортсменов-любителей из разных регионов страны. В нынешнем году на старт вышли свыше 80 человек.

ҚТЖ представляли Шакарим Кожабаев из Павлодара, Талгат Рахимбаев и Игорь Марус из Щучинска, Мадет Абикен, Рафаэль Акчурин и Николай Куяниченко из Караганды. Все они являются неоднократными призерами соревнований и спартакиад среди работников стальной магистрали, а также городских и республиканских состязаний.

– Руководство компании уделяет особое внимание развитию спорта. До пандемии коронавируса на постоянной основе проводились различные командные и индивидуальные соревнования, летние и зимние спартакиады. В прошлом году по объективным причинам большинство из них было отменено или переведено в онлайн-формат, – рассказал инструктор по спорту на станции Курорт-Боровое Талгат Рахимбаев.

Железнодорожники успешно преодолели 30-километровую дистанцию, однако на пьедестал почета в этот день поднялся лишь один из них – проводник филиала «Экспресс» АО «Пассажирские перевозки» Шакарим Кожабаев. В своей возрастной категории (50-54 года) он завоевал «бронзу».

– Когда я услышал свое имя во время церемонии награждения, был искренне удивлен и рад. Из-за пандемии не было возможности усиленно готовиться к марафону, и во время гонки я не задумывался о победе и результатах соперников. К тому же совсем не чувствовал усталости, – делится призер.

Спорт стал постоянным спутником Шакарима Кожабаева со школьной скамьи. Шесть лет он посвятил обучению в ДЮСШ, продолжал заниматься спортом и во время службы в армии. На стальной магистрали спортсмен-железнодорожник трудится уже 25 лет и неоднократно добивался успехов в соревнованиях по лыжам и легкой атлетике, а также на марафонских забегах (42 км 195 м) в Омске.

– Какой лыжник не легкоатлет? – с улыбкой замечает он.

Еще один ветеран спорта – машинист Карагандинского эксплуатационного локомотивного депо (ТЧЭ-14) Николай Куяниченко, даже будучи на заслуженном отдыхе, активно участвует в спортивной жизни компании и с большим удовольствием вышел на старт Бурабайского марафона.

– Хотим выразить благодарность председателю Карагандинского филиала Казпрофтранс Яхие Альмусину, именно благодаря его поддержке мы смогли поучаствовать в этой лыжной гонке. Впечатления остались самые замечательные, – сказал молодой коллега Николая Куяниченко – машинист электровоза ТЧЭ-14 Мадет Абикен.

Фото автора

Следующий номер газеты «Қазақстан теміржолшысы» выйдет 26 марта 2021 года.

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ
ҚАЗКӨЛІККӘСІП

Бас редактор
Муздубаева Дина Сериковна
Бас редактордың орынбасары
Өмірзақова Меруерт

Газет басылатын қалалар:
Нұр-Сұлтан, Сілеті 30
«Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС
Ақтөбе, Смағұлов көш., 9/2.
«Хабар-Сервис» ЖШС
Шымкент, Әлімқұлов көш., 22.
«ERNUR Print» ЖШС
Басылымның таралымы 20 000
Газет шығару және тарату қызметімен «Қазақстандық салалық теміржол, автомобиль, әуе және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігі айналысады.

© «Қазақстан теміржолшысы» газетінде жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.
Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына жауап бермейді.

Кезекші редакторлар:
Р. Рахметов, С. Бакесова

Меншікті тілшілер:
Алматы: Елена Қолдасбаева 8-701-794-98-80
Атырау: Қосұйым Мұқашев 8-778-946-09-66
Шымкент: Жансая Сыдықбай 8-707-390-17-18
Шығыс Қазақстан: Ольга Ушакова 8-777-203-51-87
Жамбыл: Асхат Райқұлов 8-700-330-01-53
Маңғыстау: Шахида Жұманова 8-707-886-72-45
Орал: Анна Панищева 8-707-910-74-17
Қызылорда: Сабырхан Нәдірбаев 8-778-409-78-59
Семей: Қуаныш Қожаев 8-775-710-70-53
Қарағанды: Светлана Могай 8-777-893-66-76
Қостанай: Аслан Кудабаев 8-705-267-44-00
Павлодар: Айдана Ертай 8-747-535-21-58
Ақтөбе: Ардақ Ерубаева 8-702-843-27-97
Көкшетау: Надежда Новицкая 8-701-854-38-27

Редакцияның мекен-жайы:
Нұр-Сұлтан қ., Д.Қонаев көшесі 6.

Газетті тарату жөніндегі менеджер
Асель Распаева,
тел.: 8 775 198 15 61,
e-mail: raspayeva.assel@mail.ru

Қазақстан Республикасы Баспасөз және бұқаралық ақпарат ісі жөніндегі Ұлттық агенттігінде тіркеліп, 1997 жылдың 30 шілдесінде №601 тіркеу куәлігі берілді.